

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavate naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

O klic

vsemu prebivalstvu v državnem zboru zastavanih kraljestev in dežel.

Naša, katastrof tako bogata sedanost nam je pri vsaki priliki jasno pokazala, kako brez pomoči je človeštvo izročeno divjanju elementov, in kako počasno in brez redu se vrše pomožne akcije prizadetim v korist.

Neizmerna revščina, silno žalost zadene cele rodbine in občine; jeden dan uniči dolgoletno, trudapolno delo kmetovalca in meščaca in ga izroči bedi.

Tedni in meseci pa minejo, da zbere javna dobrodelnost svoja sredstva in da dobe težko zadeti iz tisoč virov in po kapljah prihajajoče darove človekoljubnosti.

Dobiti hitro in izdatno pomoč iz držanih in deželnih sredstev je le prepogostokrat nemogoče. Občna dobrodelnost pa še vedno ni organizovana tako, da bi bilo mogoče, hitro in izdatno pomagati nevrečnim sodržavljanom in jim omogočiti, ohraniti svojo gospodarsko eksistenco.

Tem žalostnim razmeram je treba narediti konec. Na mesto mnogovrstne ali ne organizovane in vsled tega nezadostne privatne dobrodelnosti mora stopiti energično koncentrirano, krepko združenje.

Kakor nas patriotična čutila in zavest, da smo vsi iste države, navajajo, da v resnih trebotkih skupno branimo prestol in domovino, tako nam bodo čutila najplemenitejšega človekoljubja olajšala dolžnost, pomagati skupno tam, kamor je udarišla nesreča.

„Društvo avstrijskih narodov“ ima namen, organizovati občno dobrodelnost v svetu pomoči po elementarnih nezgodah. Mnogoštevilni viri dejanske človekoljubnosti naj se zdajnijo po svojih smotrov zavedajočem se vodstvu v mogočno reko, iz katere bo možno hitro in znatno pomagati vsem onim, katere je zadela nesreča.

„Društvo avstrijskih narodov“ naj postane vedno obstoječa dobrodelna institucija, s katero si narodi nekako zagotove, prvo in hitro pomoč“

po elementarnih nezgodah. Društvo naj bude neutralno središče, kjer umolknijo vse difference, kjer naj se nas vseh najboljša čutila dejanski izkažejo kar naj omogoči, da usahnejmo solze nesrečnikov in da se skrb za bodočnost premeni v veselo upanje.

Z udano hvaležnostjo pozdravljamo okolnost, da je Nj. c. in kr. visokost gospod nadvojvoda Rainer milostno prevzel protektorat našega društva.

Pod tem protektoratom nam je 2. decembra t. I. kot 50. obljetnica slavnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja in kralja povod, izročiti javnosti poziv na ustanovitev „Društva avstrijskih narodov“.

Ta spominski dan bodi priporočilo našemu pozivu, kateri gotovo najde odmev v srci našega milostnega Gospoda, saj ga v minalem stoletju ni dneva in je ni ure, ki bi ne svedočila o Njega nevsahljivi, nikdar odrečeni pomoč siromakom.

Neločljiv od osebe vladarjeve in njegove vladarske dobe je spomin na ono vzorno ženo, ki je na strani cesarja kakor angelj milosti in dobrote 44 let izvrševala svoje materinske dolžnosti.

Uzvišena mučenica spi večno spanje mej svojimi slavnimi predniki, nje spomin pa je živ v hvalenih srčih narodov.

Ta blesteči spomin hočemo vplesti v delo usmiljenja, katerega smo se lotili. Naj bi nje duh za nas prosil in nas ščitil!

Narodi Avstrijski! Ustanoviti hočemo organizacijo, s katero bode Avstrija dala svetel vzor vsem drugim državam. Dobro delo storiti je veselje! Dobro delo storiti je dolžnost!

Še bolj pa je vsak dober in plemenit človek vesel svoje lastne dobrodelnosti, ako ve, da dosezajo njegovi mali darovi posredovanjem poklicanih zupnikov svoj namen. Zategadelj vabimo vse občine, okraje, društva, zadruge, korporacije in vsacega posameznika naj pristopijo našemu društvu, v katerem naj se zberó vse narodi na podlagi človekoljubja, v svojo lastno srečo, na večjo slavo naše dinastične zvezze in v čast naši veliki, skupni domovini.

Vsi prebivalci Avstrije naj postanejo jedna sama, velika armada prostovoljev človekoljubnosti in naj pomorejo z združenimi močmi premagati grozne sovražnike človeštva, revščino, lakoto in bedo.

Bodi nam dovoljeno izreči uljudno prošnjo, naj se prispevki in darila vsake vrste, normalni prispevki občin za pomožni zaklad, kakor letni prispevki kot členi pristopivih posameznikov, korporacij itd. za sedaj pošiljajo na odbornika gosp. Jos. viteza Brenner-Felsacha na Dunaju, IV Favoritenstrasse 27., na kateri naslov je poslati tudi vprašanja in vse dopise.

Na Dunaju, 1. decembra 1898.

Ustanovni odbor „društva avstrijskih narodov“: Jos. Basevi, drž. poslanec; Jurij grof Borkowski-Dunin, drž. poslanec; dr. Emil Byk, drž. poslanec; Alfred grof Coronini-Cronberg, drž. poslanec; Alojzij baron Czedik pl. Bründelberg in Eysenberg, člen gospodske zbornice; dr. Emanuel Engel, državni in deželnji poslanec; Vladimir vitez Gniewosz-Olexow, državni poslanec; dr. Leopold Gregorec, drž. poslanec; Aleksander baron Helfert, člen gospodske zbornice; Alojzij Karlon, drž. poslanec; Ivan grof Ledebur-Wicheln, ces. kr. minister v pokoju; Edvard grof Pálffy pl. Erdöd, drž. in dež. poslanec; Fran Povše, drž. poslanec; Ivan Salvatori, drž. poslanec; Oton grof Serényi, drž. in dež. poslanec; Anatol Wachnianin, drž. poslanec; dr. Basil Wolan, državni poslanec; dr. Ivan Žáček, drž. in dež. poslanec; Juraj Biankini, drž. poslanec; Jos. vitez Brenner-Felsach, veloposestnik; Franc grof Colleredo-Mansfeld; dr. Herman vitez Czecz-Lindenwald, državni poslanec; dr. Evgen grof Czernin, drž. in dež. poslanec; dr. Viktor pl. Fuchs, drž. poslanec; dr. Peter vitez Górsaki, državni poslanec; dr. Anton Hasslwanter, člen gospodske zbornice; Evdoksij baron Hormuzaki, državni poslanec; dr. Teodor Kathrein, drž. poslanec; Ant. baron Ludwigstorff, drž. poslanec; dr. Robert Pattai, državni poslanec; Karol baron Rolsberg, grajsčak; dr. Friderik knez Schwarzenberg, drž. in dež. poslanec; dr. Herman Vielguth, tovarnar; Jurij bar. Wassilko-Serecki, drž. poslanec; Viljem grof Wolkenstein-Trostburg, drž. poslanec; dr. Ivan Zurkan, drž. poslanec

LISTEK.

Pol stoletja v službi črne umetnosti.

(K petdesetletnici slovenskega stavca.)

V šumnih dnevih, ko se širom prostrane Avstrije proslavlja petdesetletno vladanje presvetlega našega cesarja, praznuje tu mej nami, tiko in skromno v svojem kotu sedeči mož zvršetek polstoletnega dela na polju človeške prosvete.

Ta mož je dolgoradi naš — Martin Jelovšek, stavec v „Narodni tiskarni“. — Kako je tiskarstvo v obči najvažnejši činitelj v povsodjevanju vse naše kulture, omike in prosvete, tako so najizdatnejši, rekeli bi, bistveni njega pomočniki takozvani črkostavci. Njim je namreč nalog, sestavljati drobne, posamične črke v pravilno ubrane besede, stavke in sestavke ter prenašati z dotičnega rokopisa misli in ideje pisateljeve v umetno izumljeni tiskarski stroj, iz katerega vzleti nalik lastavicam na vse vetrove v neštevilnih iztisih. Mehnično sestavljanje tiskarskih pismenk je samo na sebi že jako težavno in zamudno; veliko več truda in nadležnosti pa prizadeva stavcu pri njegovem poslu duševno delo, t. j. čitanje in razvozljavanje vsakovrstnih rokopisov, mej katerimi so često pravi

egiptovski hirolifi, da jih je možno uganiti le po dolgoletni vaji iz analogije posamičnih pismenk. Pri tem pa še treba poštovati tisočero različnost pisave, spremenjavo pravopisa in vsakovrstne posebnosti, običaje, razvade in pogreške tega ali onega pisatelja, da ne govorimo o vseh mogočih jezikih in njih vidnih znakih: abzukah in značilnih vezilih in ločilih. Kaj pa bi šele rekli o vseh nebrojnih pravirkih, preinačevanjih in nadomeščevanjih posamičnih črk, besed in kar tudi celih stavkov potem, ko je ves rokopis postavljen, ali pa celo mej tiskajočem, s kakeršnjimi se imá boriti stavcu malodane pri slehernem, več ali manje nerodnem, sitnem in domišljavem pisatelju! To vam je često pristna bitka, s trmo in kaprico ter pedantnostjo kakšnega jezikávega pikolovca, da bi človek, ki se ni navžil potrebne angleške potrpežljivosti s tiskarskim črnilom, treščil ves stavek dotičnemu sitnežu pod noge!

Dà! Mnogo sitnostej, truda in muke je prebiti tiskarskemu stavcu! Nasprotno pa užije tudi dokaj lepih trenotkov, prebirajoč črko za črko kakšen zanimiv spis, pesem ali roman! Pri sestavljanju duhovito izumljenega dejanja dotične povesti se nastaja takoreč en detail na vseh posamičnih nje niansah, kakeršnih površni čitatelj niti ne opazi!

In od spremnosti ter duševne inteligence veščega stavca je kaj mnogo zavisen estetični utis ter moralni uspeh tega ali onega pisateljskega proizvoda! Saj človek, da ima le količaj zdravega ukusa in zmisla za lepo obliko, takoj zapazi, da li je kakšen spis stavil več, intelligenten in estetički naobražen ali pa nerozen, glup in mehanično delujoč stavec.

In kdor je preživel pol stoletja v tem težavnom in utrudljivem ter povsem nadležnem poslu, ta pač tudi zaslubi, da se ga spomnimo ter proslavimo ž njim ta veleznameniti dogodek! V ta nameń podajemo tu nekatere značilnejše podatke iz življenja našega slavljenca.

Martin Jelovšek je vstopil kot 17leten mladič in to dne 6. decembra 1848. leta v tiskarno E. Egerja („Gubernial Buchdruckerei“) v Ljubljani ter se ondu učil tiskarstva štiri leta in sedem mesecev. Kot tiskarski pomočnik, stavec je deloval potem v omenjeni tiskarni 21 let. — Leta 1869. se je preselil v Maribor v Janschitzovo tiskarno, kjer je takrat začel izhajati „Slovenski Narod“, kateremu je bil naš Jelovšek metteur-en-pages in odgovorni urednik.

Ob ustanovitvi „Narodne tiskarske“ je bil i Martin Jelovšek delničar ter je bil izvoljen tudi v nje upravni odbor. — Ko se je leta 1872. „Na-

Vse občine dobé posredovanjem okrajin glavarstev do 15. decembra t. l. oklic za ustanovitev društva avstrijskih narodov in dolične priloge — namreč načelne določbe o pomozni organizaciji in vzorce za naznani pristop — v doličnih deželnih jezikih.

Učiteljsko gmotno stanje na Goriškem.

S Tolminskega, dne 1. decembra.

Veliko se je govorilo in nasvetovalo s konkretnimi in nekonkretnimi predlogi. Sosebno je cenj. Slov. Narod marsikaj nasvetoval, kako bi se dale učiteljem na Goriškem plače izboljšati. Tako n. pr. je nasvetoval gg. poslancem vstopiti v dež. zbor, naprosto kneza nadškofa, da bi glasoval za deželni šolski nalog, svetoval je razširiti šol. davek s posebno postavo na žganje, deželni odbor naj bi davek na užitno v svoji režiji pobiral in dobicék v povisanje učit. plač obrnil i. t. d. Resnici na čast se mora reči, da "Slov. Narod" ni tako slabo o naših razmerah poučen. Take in jednakate zadeve so se na Goriškem vsestransko že večkrat omenjale. Sè ve, vsi taki in jednakate nasveti od strani "Slov. Naroda" so se v cenj. "Edinosti" in "Soči" pobijali češ, proti vsem tem nasvetom in predlogom so laški gg. poslanci in vlada. Temu dosledno bi se dal pobijati tudi dež. šolski zalog, ker so proti njemu laški gg. poslanci in vlada. Ali ni tako res?

Jaz bi v tem oziru tudi stavljen predlog, proti kateremu ne bi mogla vlada nastopiti. Vlada sama predlaga in želi, in to svojo željo je v šol. drž. postavi od 14. maja 1869 v § 66. izrazila in zaukazala, kakor sledi: "Seit die Mittel der Ortsgemeinden (beziehungsweise der Bezirke) für die Bedürfnisse des Volksschulwesens nicht ausreichen, hat dieselben das Land zu bestreiten." Zakaj se ni sprejel ta § v deželno šolsko postavo? In ako bi se bilo kedaj na to delalo, ali bi se bila mogla vlada protiviti proti svoji lastni zaredbi? Morebiti se bode utegnilo tudi proti tej jasni drž. postavi ugovarjati češ, le in edino dež. šol. zalog zamore pomagati učiteljstvu. Da pa ni to istina, je živ dokež dež. šol. zalog v sosedni Istri, vsled kojega dobrote tamošnje učiteljstvo prav tako po manjkanja trpi in strade, kakor mi na Goriškem brez dež. šol. zalog.

Da bi se pa takole moledovalo okoli kneza n. dškofa in na tak način sililo gg. poslance k vsoku v dež. zbornico liki vola v mesnico, se jaz povsem ne strinjam. Vsakdo naj dela po svojem lastnem nagibu, po svojem lastnem preprčanju in naklonjenosti ali nenaklonjenosti do učiteljstva, uvažajoč žalostne dogodke in razmere v deželi. Vlada naj bi zgradila zlati most, čez koji bi se prišlo do pozitivnega določanja v prid učiteljstvu in obožani in obnemogli deželi.

Dežela naša je uboga, ker je bila od nekdaj zanemarjena in skoraj pozabljena, posebno na kmetijskem, gospodarskem, industrijskem in obrtniškem polju. To uboštvo ima največ vlada na svoji vesti. O kmetijstvu, gospodarstvu itd., s posebnim ozirom

na Tolminski okraj, razpravljal sem obširno v cenj. "Soči" l. 1894. Omenjal sem meje drugim različne strokovne in kmetijske tečaje, povdral o živinoreji, sadjarstvu, mlekarstvu, sirarstvu itd. Nič ali malo se je obrnilo v tem na bolje. V najnovejšem času je vlada in prav po prizadevanju, trudu in stroških ljudskega učitelja nastavila na Tolminskem mlekarstva nadzornika g. Milana Ivančiča. Siromašni učitelj dela res vedno in povsod le tlako, ter pripravlja in gladi pot drugim, liki sv. Janez puščavnik.

Da smo dobili na Tolminsko mlekarstva nadzornika, je bilo potrebno in je hvalevredno. To je sicer nekaj od napredka in blagostanja smo še daleč, daleč. In ravno zato, ker je dežela zapuščena, uboga, sprejeli smo v adreso do Nj. Veličanstva preštevlega cesarja, razloživši v njej n. še bedno stanje, prošojo za državno subvencijo v prid in zboljšanje učiteljskega gmotnega stanja. Vidite, kako skrbimo tudi mi za obnemoglo ljudstvo, in nočemo pognat nih zemljišča in hiše na boben, kakor nam očita cenj. "Soča". In tudi treba. Naše sicer ubogo ljudstvo, a ne po svoji krvdi, ker je delavno in pridno, bi tudi pri vseh visokih davkih in dakalah dobilo še par krajcarjev za bedno gmotno stanje učiteljstva, ki mu poučuje in vzgaja udano in potrežljivo najdražji njih zaklad, ljube otročice.

Ako gre tedaj učiteljstvo po svojih zastopnikih na Dunaj, ni to potovanje naperjeno proti nobenemu, najmanj pa proti našim gg. poslancem. Nasprotno. Opozoriti hočemo in naprosto na viših in najviših mestih, razloživši naše stradajoče stanje, da bi visoka vlada vplivala na deželno upravo, da se zboljša naše žalostno gmotno stanje. In v tem bi bili lahko vsi jedini. Celo podpirati nas bi smeli naši gg. poslanci in naše ceojetno časopisje.

A učiteljsko bedno stanje ni še največje budo. Hujše je še neko očividno preziranje, obrekovanje in prejanje učiteljstva na Goriškem. O tem hočemo razpravljati v posebnih člankih. Končno bi imel neko ujudeo prošojo do nam naklonjenih cenjenih listov. Razgovarjajoč se z nekimi gg. profesorji in dr. gimi inteligenčnimi osebami v deželi, kakor tudi opazijoč neko cspunost pri učiteljskih shodih v Trstu in v Gorici, spoznal sem in se uveril, da ima naša č. inteligencia le malo znanja o našem žalostnem gmotnem stanju in naših šol. postavih v tem oziru. Oni so osupno gledali in ne morejo verjeti, da se nam ni vsled vedno naraščajoče draginje in vsled naših milih prošenj v 28. letih nič zboljšalo, nego celo od časov do časov jemalo, kakor je bilo v naših prvih člankih postavno dokazano. In celo cenjeni "Slovenski List" trdi v štev. 60 v dopisu iz Gorice, da se je zboljšalo stanje učiteljstva sicer čisto neznatno l. 1896, a v resnici se ni zboljšalo niti neznatno, ker je č. postavodajalec tisto ne znatno zboljšanje $\frac{2}{10}$, $\frac{4}{10}$, $\frac{6}{10}$ z drugo roko isti hip in v istem § vzel, s tem, da je iz prejšnje postave izključil iz skupnega števila začasne učitelje in učiteljice. In po cenj. "Slovenskem Listu" so morali zato naši gg. poslanci štovati vitalne interese svojih nakan. Jaz ne verujem

katero delo opravlja z neko ganljivo vnemo. Ker je mož na duhu in telesu še zdrav in čil, nadejamo se, da nam priredi toli večje in okusno še marsikateri letnik imenovanega slovstvenega zbornika!

Naš slavljenec je bil v svoji mladosti tudi časnikarski dopisnik; v Vilharjevem "Napreju" je marsikakšen sestavec, kjer se je podpisoval "Martin stavec". Temu "Napreju" v spomin je rajniki Levstik posvetil naslednjo kitico:

"Martin Jelovšek je črke postavljal,
Rubežnik jih je s črnim gojil,
Levstik je troje pisavo popravil,
Miroslav Vilhar urednik mu je bil."

Ko smo že omenili Jelovškovega prijateljstva s klasičnim našim Levstikom, naj ovadimo, povodom toli slovesnega dogodka, še naslednje, menda malokomu znano razmerje njegovo do največjega slovenškega pesnika: Martin Jelovšek je uvec Ernestine Jelovškove, tu v Ljubljani živeče hčeri — dr. Franceta Prešerna! Ker je kot takšen imel priliko, priti mnogokrat posredno in neposredno v dotik z nesmrtnim našim pesnikom, vedel bi pač marsikaj zanimivega povedati iz njegovega nesrečnega življenja, na kar opozarjam poklicane naše literarne zgodovinarje.

Našemu slavljenemu pa ob zvršetku polstoletja v službi "črne umetnosti", tiskarstva, kličemo:

Na mnogaja leta v miru in zadovoljnosti!

Vatroslav Holz.

in ne morem verovati, da bi naši gg. poslanci za tako ceno štovovali vitalne interese svojih rojakov. A zanimiva je vendar ta izjava cenj. "Slovenskega Listu". Na sumnjenja tega cenj. lista, da so izvestni krogi našuntali učitelje proti slovenskim gg. poslancem in so jim nekateri šli na limacice — nobene besede. Od te ujudevne prošnje sem se že oddalil, glasi se: naklonjeni nam slovenski listi naj bi blagovolili vsaj zapovedek naših člankov iz "Slov. Naroda" ponatisniti v potrebuvedenje in znanje, č. svojim bralcem, kako se učiteljstvu na Goriškem godi.

V Ljubljani, 3. decembra.

Iz opozicije odklonil red. Državni posl. dr. Maks Menger je dobil red železne krone, a ga ni sprejel. Pisal je ministerskemu predsedniku grofu Thunu, da odlikovanja, katero se mu je podelilo na predlog ministerstva, katero mora iz narodnih in političnih vzrokov pobijati, ne sprejme. Dr. Menger je "junak sedanjega časa" in povsod se piše ter govori o njem. Prav to pa je hotel snešni fanatik tudi doseči!

Velikonemški listi ugibajo še vedno, ali sta imela zunanjji minister, grof Goluchowski, in ministri predsednik, grof Thun, kakve dogovore, predno je podal Thun na interpelacijo radi izgona Avstrije iz Velikonemčije tako energičen odgovor. Večina listov meni, da je postopal Thun brez vednosti in proti nazorom grofa Goluchowskega, ki Thuna vsekakor obsoja. Nekateri trdijo, da Thun ve, da se ne vzdrži več dolgo in da si je zato pripravil efekten odhod. "Münchener Neueste Nachrichten" trdijo, da tudi cesar Franc Jožef govorjenja svojega ministra ne odobrava. Sicer pa soglašajo vse časopisi v tem, da zveza Nemčije in Avstrije ni v nevarnosti.

Kreta. Dr. Sphakianaki sprejme na željo princa guvernerja Jurija predsedstvo krejanskega guvernerskega sveta. Poleg njega pride v svet tudi bivši grški poslanik v Londonu, Gennadios. Mohamedanci še vedno zapuščajo otok. Do konca novembra se je izselilo že nad 6000 mohamedancev, pozneje pa še 3000, t. j. $\frac{1}{6}$ vseh mohamedanskih stanovnikov.

Car o mirovni konferenci. Pariški "Matin" poroča razgovor nekega angleškega državnika s carom o mirovni konferenci. Car je dejal: Tri točke so, na katere bi se mogle zdiniti razne vlasti: 1.) Vsako pomnožitev vojsk bi mogle prepovedati. Sedanje vojske bi se pač lahko spopolnil, ne pa pomnožile. 2.) Ta določba naj bi veljala za dobo 5 let. Potem bi se morale vlasti znova dogovarjati ter določiti nov rok, doklej se vojske ne smejo pomnožiti. 3.) Dogovoriti se morejo glede svojega postopanja v slučaju, da bi nastala mej kakima državama vojna nevarnost. Car misli, da bi bilo najumestnejše, ako se za tak slučaj določi sledeči modus: Vsaka sovražna stranka določi mej vlastmi svojega zastopnika, ki obravnavata mej seboj o velikosti razdaljenja in o umetnosti zahtevanega začodenja. Torej nekako tako, kakor pri obravnavah za dvojboj. Zastopnika bi se složila ter povedala svojo razsodbo, ki bi vsako vojno izključila. Ako bi se zastopnika ne mogla zdiniti, bi se določil tretji sodnik, ki bi odločil, kdo ima prav. Če bi se sovražni stranki ne hoteli podati ter bi si vendar le napovedali vojno, bi navedene obravnavne imele vsaj to dobro, da bi se vojna zavlekla ter bi končno stranki morda vendar spoznali, da je mir ugodnejši kot vojna.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. decembra.

— (Cesarjevo vladarsko petdesetletnico) je Ljubljana jako slovensko praznovala. Bila je vsa v zastavah. Zjutraj je bila budnica. Ob 9. uri je imelo vojaštvu v cerkvi Sv. Petra maša. Ob 10. uri pa je bila v stolni cerkvi maša, katero je daroval knezoškof dr. Jeglič in katere so se udeležili vsi civilni državni in avtonomni dostojanstveniki ter zastopniki raznih korporacij in tako mnogo občinstva. Po maši so se poklonile dež. predsedniku razne deputacije in prosile, naj sporoči izraz udanosti in zvestobe na najvišje mesto.

— (Odvetniška zbornica) je imela včeraj opoldne v porotniški dvorani slavnostno sejo. Predsednik g. dr. Mosche je v navdušenem slavnost-

Dalje v prilogi,

nem govoru opisal plodnosno delovanje cesarja Franca Jožefa I posebno na polju pravosodja in nasvetoval primerno resolucijo, katera je bila per acclamationem sprejeta in katera se sporoči direktno pravosodnemu ministru, da je predloži na najvišje mesto. Slavnostna seja se je zključila s trikratnimi Slava-klici cesarju.

— (Popravljen slavnostni govor) V slavnostni seji obč sveta ljubljanskega je imel župan Hribar govor, v katerem je mej drugim tudi povdarjal velike zasluge cesarjeve za individuvalni razvoj posameznih narodov in zlas i za nas Slovence, rekši mej drugim, da so cesarja razne okolščine zaprečevala izpolnitve njegove srčne želje, videti vse narode srečne in zadovoljne, veselče se v popolni ravnopravnosti svojega gmotnega in kulturnega napredka, a da pot, katero je cesar v novejšem času odrazil svojim državnikom, vodi brezdvobjeno do tega cilja. Dalje pa je župan tudi pojasnil, zakaj še vedno niso zavladale v nas take razmere, kakor jih želi cesar. Pojasnil je to kratko in pregnantno rekši, da v „vsi visoki birokraciji ne nahajamo prijatelja“ in da si je potem takem lahko misliti, kakšna morajo biti poročila, ki o naših težnjah in opravičenih zahtevah prihajajo na Dunaj, ter naglašal, da se zato s tem večjim zaupanjem približujemo cesarju. To apostrofiranje birokracije in povdarjanje nasprotstva mej željam cesarja in tendencami birokracije pa ni našlo milosti pri „Leib-Ztg.“ Priobčila je županov govor z znaki, da ga prijavlja doslovno, a je vseletemu in ne meneč se za smisel črtala ves odstavek o birokraciji in o njenih poročilih. Ali imajo morda gospodje slabo vest, da so jih te županove, pri slovesni priliki izrečene besede tako spekle?

— (Druga jubilejna predstava slovenskega gledališča) se bo vršila jutri, v nedeljo. Predstava je namenjena zlasti zunanjim gostom z dežele. Vzpored je ostal isti, nova točka pa je izvirna jubilejna predstava slovenskega pesnika Antona Medveda. Jednodajančka „Cesar Friederik III“ se vrši 1. 1444. na slovenskih tleh, sredi Kamnika na Malem gradu, ki je danes razvalina. Predstava bo torej po tej izvirni igri priobčila na zanimivosti.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj je bila v slovenskem gledališču slavnostna predstava v proslavo petdesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. V svečano razsvetljenem gledališču se je seselj k tej predstavi najvišja ljubljanska gospoda: deželn predsednik ekscelenca baron Heinrich, brigadir fml. Höchsmann, deželn glavar deželnih odbornikov, več višjih častnikov, deželnih poslancev, višjih uradnikov in toliko drugega elegantnega občinstva, da je bilo gledališče do zadnjega prostorčka zase deno in da so stali v parterju stoli. Slavnostno predstavo je otvoril vojaski orkester s cesarsko overture. Cesarsko pesem, ki se večkrat ponavlja v tej overtri, je občinstvo stojlo poslušalo ter ob njej sklepno pliskalo. Po slavnostnem prologu E. Gangla, ki ga je govoril g. R. Inemann v vznesenim, krepkim glasom in lepum, presrečim izrazom v njem, so zapeh pevci ljubljanskih pevskih društev (okolo 150) pod vodstvom koncertnega vod. g. Matja Hubada vedno lepi Nedvedov moški zbor „Avstrija moja“, ki ga je občinstvo sprejelo z glasnim aplavzom. Za tem so igrali patetično igrico „Naš cesar“, koncem katere nas je razvnela in prisilila do cduševljenih, srčnih živih klicev prelep, fino in okusno aranžirana živa podoba, ki nam je kazala, kako se klanjajo avstrijski Slovani dobremu svojemu vladarju. Na vzvišenem, med palmami in drugim zelenjem lahko se dvigajočem stolu smo videli lep cesarjev kip, nad katerim je držal prelep genij zeleno palmovejico. Ob kipu na levo in desno so stali zastopniki in zastopnice vseh Avstrijskih Slovanov v okusnih, pestrobojnih narodnih nošah s cvethčnimi šopki, z venci in s prizdignjenimi klobukami. Njim na čelu je stala impozantna Avstrija sama, da se pokloni svojemu vladarju. V ospredju pa je stal ponosni Sokol kot reprezentant vseslovenske vzajemnosti ter je Sokolsko zastavo spošljivo držal proti tloru pred svojim cesarjem. Ta prekrasna skupina je obudila neopisne vzklike radosti in priznanja, in zagrinjalo se je moralno večkrat dvigniti. Za sklep te slavnostne predstave so peli tretje dejanje Verdijeve opere „Ernani“. Najbolj se je odlikoval g. Noll, ki je po dolgi solopesen žel poseben aplavz. Zbor je bil v početku slab in omahljiv, koncem dejanja pa prav čvrst in glasan. — Predstava se jutri ponovi in nedvomno navduši občinstvo prav tako kakor včeraj. In s tem doseže tudi svoj patriotični namen.

— (Cesarski jubilej v mestni ubožni hiši) Tudi v mestni ubožni hiši praznovala se je včeraj slovesnim načinom petdesetletnica vladanja Njega Veličanstva cesarja. Ob eni populudne prišel je v ubožno hišo gospod župan Hribar, spremjan od predsedstvenega tajnika, g. Laha, ter v patrio-

tičnem ogovoru zbranim ubožcem razložil pomen tega dneva, ko presvetli cesar, ki z dobrotljivo svojo roko toli radodarno deli darove ubožcem in trpinom, slavi petdesetletnico svojega vladanja. V trajan spomin te petdesetletnice zgradila se bode prihodnje leto v Ljubljani nova ubožnica, kjer bodo m-stni ubogi naši udobnejše in zdravejše zavetišče. Prisporčal je končno ubožcem, naj se v molitvi spominjajo mučenika-trpina na prestolu, kateremu so navdušeno trikrat zaklicali „Slava!“ Jeden ubožcev zahvalil se je v imenu vseh drugih za očetovsko dobrotljivost, ki v ta slovesni dan tudi rezačev ni pozabila. Potem je sledilo pogoščenje mestnih rezačev, ki so v obilni meri dobili pečenke, kruba in vina. Iskrena radost in hvaležnost brala se je ubožcem z obrazov.

— (Ljubljanski obrtniki in cesarjev jubilej) Povodom petdesetletnice bilo je sklicano slavnostno zborovanje obrtnice za Kranjsko v gestilno pri Virantu. Zborovanja se je udeležilo nad 100 obrtnikov in zastopniki vseh ljubljanskih zadrug. Zborovanje je otvoril načelnik obrtnice zvezge g. Fran Šturm, na to je bila izvoljena deputacija treh članov, načelnik obrtnice zvezge g. Fran Šturm občinski svetnik g. Josip Turk ml. in tajnik brivske zadruge g. Engelbert Franchetti, ki se je poklonila deželnemu predsedniku ter mu sporočila udanost ljubljanskih obrtnikov. Koncem slavnostnega zborovanja so vsi navzoči navdušeno zapeli cesarsko pesem. Sestanek v „Narodnem domu“ se je obnesel, ter se je na njem izrekla marsikatera krepka beseda za boljšo prihodnost obrtniškega stanu.

— (Voj veteranski kor) ima v nedeljo, 4. decembra t. l., zjutraj povodom cesarjeve petdesetletnice v Šentjakobski cerkvi slovesno mašo, na to razdeli načelnik členom jubilejske svetinje odbor pa izroči deželnemu predsedstvu udanostno adreso.

— (Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani) priredi sodelovanjem slavn. del. pevskega društva „Slavec“ in tamb. kluba „Zvezda“ v ponedeljek, dne 5. decembra 1898, „Miklavžev večer“ v telovadni dvorani „Narodnega doma“. Začetek ob polu 8. uri zvečer. — Vstopnina: Člani so prosti vstopnine, rodbine članov plačajo po 20 kr., nečlani po 40 kr. od osebe; o roci prosti.

— (Glasbena Matica v Ljubljani) V sredo, dne 7. decembra t. l. priredi v čitalniški dvorani „Narodnega doma“ I. glasbeni večer ujeti „Glasbene Matice“ gospodje: Josip Vedral, violinist; Julij Janeček, čelist; Josip Procházka, pianist. Vzpored: 1. Ludwig van Beethoven: Sonata za klavir in goshi, op. 12 št. 1. D dur. I. Allegro con brio. II. Thema con Variazioni, Andante con moto. III. Rondo, Allegro 2. Fran Liszt: Koncertna parafraza na motive iz Verdijeve opere „R. goleto“, za klavir. 3. a) J. Procházka: Serenada, b) D. Popper: Tarantella, za čelo in klavir. 4. Dr. Anton Dvořák: „Dumky“, Trio za klavir, goshi in čelo, op. 90. I. Lento maestoso. II. Andante. III. Allegro. Začetek ob 8. uri zvečer. Cena prostorom: Abonirani sedež za vse tri glasbene večere 2 gld., abonirane rodbinske karte za vse tri večere (2 osobe) 3 gld. 50 kr., za vsako osobo več 1 gld.; sedež za posamezne večere po 1 gld.; stoječa po 50 kr.; dajačke vstopnice po 30 kr. Vstopnice se dobivajo in naročbe sprejemajo v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajnici.

— (Dirkališka zadruga) Pomotoma na včeraj sklicani občni zbor se bo vršil danes teden, v soboto dne 10. t. m., izreden občen zbor. Dosevni red: 1. Položitev računa, 2. volitev novega odbora in 3. slučajnosti. Ker gre za obstoj društva, prosi odbor obilne udeležbe.

— (Za mestne uboge) Gospod Gabriel Piccoli izrečl je mestnemu magistratu v Ljubljani 100 krov in dolčil, da je ta znesek povodom praznovanja vladarske petdesetletnice Njegovega Veličanstva razdeliti mej mestne uboge.

— (Porotne obravnave) Prihodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem deželnem sodišču zadnja letošnja porotna sesija, ki bude trajala celo teden. Na vrsto pride trinajst krasenskih slučajev. Repertoar obravnav pričembimo prihodnjih.

— (Prostovoljno gasilno društvo Ljubljansko) priredi tudi letos „Božičnico“, in sicer na sv. Štefana dan, koje čisti dohodek je namenjen bolniškemu z-kladu imenovanega društva.

— (Ljubljanica) je vsled zadnjega deževja parasla za 180 m ter jela včeraj polagona upadati.

— (Kresnica v decembru) Pod Rožnikom je včeraj neki ljubljanski gospod vjele — kresnico, kar je pač velika redkost.

— (Osobne vesti) Okrajna sodnika gg. Fr. Vetrnjak v Idriji in Jos. Starič v Mokronogu sta imenovana deželnosodnima svetnikoma na svojih dosedanjih mestih.

— (Nekaj narodno-gospodarskega dela klerikalne stranke) Pod tem zaglavjem prijavlja današnji „Rodoljub“ velezanimiv, s fakti podprt članek, v katerem pojasnjuje delovanje pod vodstvom kaplana Rudolfa stojecé klerikalne hranilnice in posojilnice v Trnovem, „ki je par let izkazovala napačno izplačane obresti hranilnih vlog, tako da je za nekatere pla-

čati davek, imenovan neposredne pristojbine dvakrat“. Kako lahko je bilo brezvestno in pogubljivo je delovanje Rudolfove posojilnice, svedočijo naslednja dejstva: Martin Vičič iz Velike Bukovnice hiš. št. 3 vložil je leta 1895. tožbo proti Blažu Skoku iz Topolca za plačilo zneska 172 gld., v kateri je trdil, da se mu je izbrisna pobotnica za to sveto po pisarjih hranilnice in posojilnice v Trnovem izvabila z zagotovilom, da prejme plačilo pozneje. Tožitelj je pravdo zgubil, ker ni imel prič za to dokazati. Janez Urbančič iz Bača podom. Škrivan je dobil nekega lepega dne rubriko sodišča v Ilirske Bistrici, iz katere je izvedel, da je isto zbrisalo jedno njegovih tirkatev. No, ista še ni bila plačana, a dognalo se je potem, da je podpisal mesto Janeza Urbančiča izbrisno pobotnico nekdo drugi, a dotičen dolžnik Urbančičev je prejel tedaj denar iz hranilnice in posojilnice v Trnovem. Leta 1895. je vprašal Jakob Šajn iz Knežaka pri hranilnici in posojilnici v Trnovem za posojilo, da bi plačal nek dolg. Dobil je isto na ta način, da je dovolila kranjska hranilnica 300 gld., 300 gld. pa hranilnica in posojilnica v Trnovem in da sta se oba zneska precej tudi intabulirala. Ker pa ni hotela kranjska hranilnica izplačati denarja, dokler se ne zbrisuje spredaj intabulirani dolgo, založila je hranilnica in posojilnica v Trnovem zanje 270 gld. Advokat, ki je vso stvar izpeljeval, odpadal je denar, ko ga je dobil pri kranjski hranilnici, na hranilnico in posojilnico v Trnovem z naročilom, da naj si ta 270 gld. zase kot vračilo obdrži, ostane pa, ostalo je še 31 gld., da naj izroči Jakobu Šajnu. Hranilnica in posojilnica v Trnovem pa ni storila ne tega ne onega. Ravno mesec dni potem, ko je prejela po advokatu poslan denar, poklicala je lepo Jakoba Šajna in mu predložila v podpis dolžno pismo za 270 gld. Jakob Šajn je dolžno pismo podpisal in je plačeval njegov naslednik Ignacij Milavec obresti od 270 gld. pri hranilnici in posojilnici v Trnovem toliko časa, dokler ga ni začela kranjska hranilnica tožiti, ker ni tudi pri nji plačeval obresti od 300 gld., o katerih si seveda niti v sanjah ni mogel misliti, da jih je dolžan, in ni Milavcu preostalo drugačega, kakor obresti se stroški povrh plačati tudi pri kranjski hranilnici. Podobno se je dogodilo Jožefu Toneu iz Tominj hiš. št. 29. Tudi ta je dobil posojilo 120 gld. pri kranjski hranilnici, za katero je založila iz istega vzroka, kakor pri Jakobu Šajnu, hranilnica in posojilnica v Trnovem, ki pa je „pozabil“ dolg, ko je prejel denar od kranjske hranilnice, zbrisati v svojih knjigah. Tone je plačeval obresti pri hranilnici in posojilnici v Trnovem, a ko ga je začela tožiti kranjska hranilnica, prišel je do spoznanja, da doleti ubogega kmata tudi to, da je dolžan na dveh krajih isto sveto, ne da bi je tudi na dveh krajih prejel! Tem faktom dostavlja „Rodoljub“ članek: Še par ne posebno lepih rečij, na katerih je hranilnica in posojilnica v Trnovem svoj del kriva, navel bi lahko, tudi sodbo dveh starejših bližnjih duhovnikov — sice somišljenikov Rudolfovih — o njej; no ker pa se razvidi že iz povedanega, kako ista narodno-gospodarski deluje, zato naj bode dovolj. Imenoval sem prizadete osebe s polnim imenom, a to zaradi tega, da se vsakdo lahko prepriča o resničnosti mojih trditev, in imenoval budem — če bode potreba — še druge neprizadete, ki pa bodo tudi vse to lahko potrdile. Jasno je, da tako narodno-gospodarsko delovanje — če je vredno to sploh še imena „delovanje“ — več škoduje nego koristi. Ne samo, da imajo prizadete osebe nepotrebnih skrbij, poti in stroškov, za katere vse hranilnica in posojilnica dotičnike nikakor popolnoma odškodovati ne more, ampak tudi v kaki varnosti so naloženi denarji pri takem zavodu, kjer so jim dva, tri stotaki tako malo vredni, da njih prejema niti ne vpišejo, kjer tako „pomoto“ ne odkrije ne precej pri prvem seštevanju denarja v blagajnici in ne pri računih koncem leta. O ta sveta zmešnjava, ki mora vladati v teh knjigah, v teh računih! In to je torej vzrok, da se bojijo stopiti z zadnjimi pred vsakega pametnega človeka, da ni dobiti njihovih računov nikakor pred oči? — A kakšna usoda čaka šele zadružnike, če bodo kedaj morali plačevati take „pomote“! „No, kdor ima dosti opravila, se lehko zmoti. Vi, ki ga nimate toliko, se res ne boste“, opravičeval se je blagajnik (!)

kapelan Rudolf nasproti prizadetemu kmetu, a kaj, ko ni taka tolažba oškodovancu piškavega oreha vredna. Ne, s takim narodno-gospodarskim delovanjem, pri katerem ste združeni nevednost in zanikernost, ne boste pomagali kmetu, s takim ga pripeljete le do beraške palice.

— (Iz Radomelj) se nam poroča: Občinski zastop je v svoji sjeti dne 27. novembra sklenil ječnoglasno, naj se na državnem zboru na Dunaju odpošljeta prošnji za ustanovitev vseučilišča in za c. kr. nadodsidiče v Ljubljani.

— (Na kamniških planinah) padlo je od srede do četrtek obilo snega, a tudi drugod kaže vse, da zima nastopa.

— (Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu novembra 1898 je 167 strank vložilo 78 206 K 30 vin., 97 strank vzdignilo 33.244 K 64 vin., toraj več vložilo 44.961 K 66 vin., 10 strankam se je izplačalo posejil 12 000 K, stanje vlog 1.132.554 K 63 vin., denarni promet 221.101 kron 21 vinarjev.

— (Iz Kostanjevice) se nam piše: Nad vse pričakovanje sijajno se je vršil pri nas predvečer 2. decembra. Mesto je bilo čarobno razsvetljeno, posebno lepo nakančena je bila občinska hiša in stanovanje gospoda notarja. Tudi stari samostan je migljal v tisoč lučicah. Velik utis je naredila na mnogobrojno občinstvo divna slika F. J. I., katero je sestavil trgovec g. Rabuse iz 106 cvečib, v katerih sredini se je blesketal po bengaličem ognju kip presv. cesarja, in je ondi zaigrala godba c. kr. meščanske gilde pred mirozovom avstrijsko himno. Na vseh višavah pa so goreli kresovi. Kako so se radovale naše oči videvši n pr. na Dolšah v jednem krogu okoli 15 kresov! Prebivalci so v istini tekmovali, kako bi dostojnejše in vzvišeneje slavnosti primereno praznuvali dan.

— (Mestna hranilnica v Radovljici) V mesecu novembra 1898 je 140 strank vložilo 42.164 gold. 87 1/2 kr., 89 strank vzdignilo 20.971 gold. 40 1/2 kr., 40 strankam se je izplačalo posejil 31.090 gold., stanje vlog 560.093 gold. 33 1/2 kr., denarni promet 160.829 gold. 68 kr.

— (Odlikovanja) Na Koroškem je bilo podelenih 59 odlikovanj. Mej odlikovanci je samo jeden Slovenec: prošt v Tinjah, častitljivi starček g. Lovro Serajnik. Na Štajerskem je bilo podelenih 225 odlikovanj. Mej drugimi so dobili: kanonik dr. Pajek v Mariboru in dr. Srnec v Celju red železne krone III. vrste, kaznični ravnatelj v Mariboru, Ant. Marković in sodni svetnik Lovro Ulčar v Celju viteški križec Franc Jožefovega reda, prof. Ivan Majciger v Mariboru, drž. policijski komisar Mihael Papež v Gradcu in župan Mihael Starkl v Sevnici, zlati zasluzni križec s krono, župan Anton Goričar v Mozirju, obč. svet. Ivan Kočev var v Središču in učitelj Štefano Stegnar v Mariboru, zlati zasluzni križec, pažnik Iv. Božič v Mariboru, župan Fran Kalan v Trbovljah in župan Josip Lipuš v Višnji vasi, srebrni zasluzni križec s krono, železnični delavec na Ponikvi, Anton Gajšek pa srebrni zasluzni križec. Na Primorskem je bilo podelenih 107 odlikovanj. Mej drugimi so dobili: svetnik pomorskega sodišča, dr. Peter vitez Rešetar, red železne krone III. vrste; dekan Urban Golmajer v Tomaju, dekan Jos. Kragelj v Tolminu, višji evidenčni nadzornik Jan Macák v Trstu, dekan Anton Nežič v Čepiču, bivši notar dr. Ivan pl. Premerstein v Tolminu in župan ter dež. glavarja namestnik dr. Andrej Stanger v Voloski, viteški križec Franc Jožefovega reda; davkar Mihael Andrejčič v Gorici, trgovec Angelj Casagrande v Ajdovščini, župan Gašpar Kastelic v Materiji in župnik Vinko Zamlič v Voloski, zlati zasluzni križec s krono, učitelj Ivan Bunc v Kastvu, posestnik Jos. Forčič v Preserjih, poštni kontrolor Fran Leban v Gorici, župan Fran Logar v Srpenici in župan Jos. Pavlica v Rifembergu, zlati zasluzni križec; nadučitelj Matija Lavrenčič v Št. Petru pri Gorici, občinski tajnik Fran Pečenko v Boču in delavec Martin Dolenc v Trstu, srebrni zasluzni križec. Radi kurijozitete omenimo, da je dobila Elizabetin red II. vrste — baronica Angelina Reinelt v Trstu.

— (Volitev v okrajno bolniško blagajno v Celju) so vsled terorizma nasprotnikov in postopanja volilne komisije iztekle za Slovence neugodno.

— (Konsumno društvo v Šoštanju.) Piše se nam iz Šoštanja. Tu se je pred kratkim ustavilo konsumno društvo s slovenskim značajem. S tem društrom se bodo sčasoma uničili tisti naši narodni nasprotniki, kateri nimajo dovolj kapitala, da bi mogli s konsumnim društvom začeti konkurenčni boj, a uničili se bodo tudi narodni trgovci, kateri so po svojih močeh storili vse, da zmaga narodna stvar. Vprašamo naše volitelje: Je li pravilno, da ustanove društvo, ki bo slovenskem tr-

govcem več škodovalo, kakor nemškim? Tu se nahaja dovolj narodnih trgovcev, konkurenca pa je toliko, da že itak sihče ničesar ne zasluži, zdaj pa še konsumno društvo!

— (V Rajhenburgu) bode jutri v nedeljo, 4. t. m ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. župana G. Unšulda ustanovni zbor slovenske posojilnice, h kateremu so vsi domoljubi vabljeni.

— (Cesarska slavnost v Celovcu) Piše se nam: Naš občinski zastop tudi ni hotel smeti sa-mega sebe, da ne bi se sešel na slavnostno sejo, v kateri je sporočil svojo udanost cesarju ob 50letnici njegovega vladanja. Župan je izdal ukaz hčinom posestnikom, naj razobesijo zastave, in da naj bode v predvečer 2. grudna splošna razsvetljava. Občinstvo se je res odzvalo temu naročilu. A zamolčati ne smemo, da se je prav pri razobešanju zastav opazilo, da je bil o tej priliki baš slavni naš ma-gistrat prav skromen, kajti zdelo se mu ni primerno k te slavnosti pustiti natakniti na javnih prostorih zastave, kar ob vsaki priki storiti, če prav ima občini zbor kako prusofiško društvo buršev ali hlapcev ali pa žganjetočarjev, to mu je vse jedno, le sedaj je par tednov prej dal od-traniti vse kole in droge, kateri so stali vse leto po cestah in ulicah. Toda sasaj poznamo te klečelaste, ki vedno skliko črez avstrijsko mejo. Državna poslanca Dobernik in dr. Lemž sta dala obesiti dolge frankfurterce, tudi okrog 15 njihovih privržencev je udarilo na isto dromljo. Ali so ti možičeljni imeli tudi odkriti tosreno voljo, proslaviti z ojhovimi nestrnostmi cesarjev jubilej, to se mi zdi jako dvomljivo, skoro gotovo je to bila le demonstracija. Sicer pa razum par izjem ni bilo ničesar posebnega, kar bi povečevalo tako izvanredno slavnost, saj so bile vse trgovine in prodajalnice odprte ves dan.

— (Počasna slavnost v Radovljici) Predlog je podpisalo izmej 22 navzočih obč. svetnikov le 16. Vedno lepe! Slovenci v okolici, zapomnite si to, ki takoreč redite z malimi izjemami vse tukajšnje trgovce, ali ni vendar zadobji čas, da pokažete hrbit tem vašim strupenim sovražnikom. Dobro vemo, nastavili bi najrajše same tuje tam iz rajha.

— (Hrvatsko pevsko društvo „Jadranska Vila“ na Sušaku) priredi dne 5. t. m. Miklavžev večer. Vstop imajo samo člani in povabljeni gostje.

Darilna:

Uredništvu našega lista je poslala:
Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Gospa Ljubičeva nabrala zopet 6. kron 78 vin. na jubilejni večer v kavarni „Valvazor“. — Živila vrla nabiralka in vsi darovalci!

Telefonična in brzjavna poročila:

Kranj 2. decembra. Povodom cesarske slavnosti je bilo sinoči mesto divno razsvetljeno. Pred okrajoim glavarstvom je bila sijajna se-renerada vseh društev s petjem. Danes dopoldne je bila slovesna maša, potem slavnostna seja občinskega odbora ob navzočnosti mnogega občinstva. Župan Šavnik je v krasnem govoru povdarjal udanost, zvestobo in hvaležnost Kranja do presvetlega cesarja. Občinski odbor in vsa društva izročila so potem glavarstvu udanostne izjave. Zastave vihajo raz vseh hiš. Vse mesto praznuje.

Črnomelj 2. decembra. Cela Belokrajna praznuje danes veličastno vladarjevo petdesetletnico. Navdušenje vsestransko velikansko. Bog žvi, Bog obrani presvitlega našega vladarja Franca Jožefa I.!

Ptuji 2. decembra. Pri mesečnem zborovanji v Ptuji zbrano učiteljstvo ptujskega okraja izreka vam najiskrenejšo zahvalo in najokritejše priznanje za odločno in nesebično zastopanje gmotnih koristij primorskega učiteljstva. — Žher, predsednik.

Dunaj 3. decembra. Povodom cesarjevega jubileja zbrali so se včeraj vsi, tukaj na vzočni členi desnice na banket, pri katerem je Jaworski napisil cesarju, Palffy je napisil odlikovancem Govorili so Abramowicz, Bilinski, Dzeduszyci, Fuchs, Dipauli, Šuklje, Ferjančič, Zedtwitz, Engel, Berks, Gniewosz, Lupul in drugi, ki so vsi izražali nerazrušnost desnice.

Dunaj 3. decembra. Jutri prijavi Wener Zeitung premembo o namestništvih. Štajerski namestnik Marki Bacquehem, dasi šele 52 let star, gre v pokoj. Bacquehem ima šele 28 službenih let. Njegov naslednik postane dosedanjji deželnji predsednik v Šleziji, grof Clary-Aldringen, kateri je že danes sem dospel. Dež. predsednik v Šleziji postane okr.

glavar v Bregencu, grof Josip Thun Hohenstein, sin bivšega solnograškega namestnika grofa Žige Thuna.

Dunaj 3. decembra. Predsednik Fuchs je sejo odseka, voljenega v zadevi Herold-Pferche, določil za torek ob 10. uri popoldne in je zajedno pozval oddelka 3. in 7. naj volita svoja zaupnika.

Dunaj 3. decembra. Deželni zbori se sklicajo na dan 27. decembra, a zasedanja bodo trajala samo tri ali štiri dni, potem pa se bodo nadaljevala še meseca marca.

Pariz 3. decembra. „Rappel“ poroča, da je vojni minister začel preiskovati postopanje Paty de Clama v Dreyfusovi zadevi in da hoče proti njemu provzročiti sodno postopanje.

Narodno-gospodarske stvari:

Prašičere na Dolenjskem:

V zadnjih dopisih govorilo se je tudi o izboljšanju domačega plemena in svetovalo, da bi se domači ščetinci požlahtnili z vpeljavanjem jorkšircev. Dotičnik, ki je to priporočal, gotovo ni misil na to, da bi se s takim vpeljavanjem izpodrinilo domača pleme, in da bi se redilo zanaprej samo jorkširce, kakor je to napačno tolmačil naš dolenjski dopisnik, pač pa je imel v mislih, in tako smo ga vse razumeli, da bi se jemali jorkširski plemenjaki samo za izboljšavanje domače krvi, kakor se že nekaj let prakticira po Dolenjskem.

Takemu nasvetu pa je težko ugovarjati, ker imamo že lepe izkušnje s cepljenji, katere smo dobili po dobrih jorkširskih plemenjakih na Dolenjskem.

Cudit se pa moramo našemu dolenjskemu dopianiku, ker zavzema tudi v tem vprašanju tako jednostransko stališče, in hoče pri reji prašičev glede jedino le na „saló“. Kakor da bi se prašiči iskali za veliko trgovino res le samo zaradi sala in masti! Takisto čudna in neopravičena je trditv, da bi bili turopoljci veliko boljši plemenjaki za naše kraje, kakor so jorkširci, ako bi strpeli v naših krajih! Taka izvajanja kažejo, da za reševanje takih vprašanj ne zadostujejo samo informacije pri „starib“ Dolenjcih, ampak da treba proučevati obstoječe razmere in temeljito poznavati vrednost posameznih prašičkih plemen za naše potrebe.

Dasi se nikakor ne moremo strinjati z nazori in izvajanjem našega dolenjskega dopisnika v tem pogledu, dati mu moramo pa vendar v toliko prav, ker se je zavzel za domače pleme. Prav tako! Tudi mi smo prepričani, da so naši pasasti ali prekasti krškopoljci prav dobri ščetinci in najbolj pripravljeni za naše kraje. Res da niso za salo in mast tako imenitni, kakor so turopoljci, zato so pa boljši za meso. Naši krškopoljci dajejo prav slastno meso in dokaj masti. Za peršutnike so izvrstni in to jim daje tudi veliko vrednost v trgovini, ki ima začenjati velika mesta s slastnim mesom in dobro svinjino.

Kakor cenimo visoko naše krškopoljce, vendar ne stoje oni še na istem višku ugodnih lastnosti, katere zahtevamo dandanes od ščetincev, in zato je treba, da tudi naše domače prašiče izboljšujemo. To izboljšavanje se pa lahko izvrši v plemenu samem, t. j. brez primešavanja tuje krvi, ali pa s cepljenjem, t. j. kržanjem domačega plemena s tojimi plemenami

(Konec prih.)

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mell-eve francesko ūganje in sel“, ki je takisto bolest utrjujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplija na mišice in žive kreplino in je zatorej dobro, da se priliva kopelj. Steklonica 90 kr. Po počtem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deli zahtevati je izrecno MOLL-uv preparat, sasnamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklonici se direktno ne pošiljati.

6 (5-16)

Najboljše božično darilo za otroke. Naravno velikanski vseh so imele v zadnjih desetih letih si drove kamenene gradilne skrinjice, ka-koršne izdeljene tvrdka T. Ad. Richter in comp. na Dunaju. Kamenčki so tako lični, igraj tako zabavna. Paziti je na znamko: sidr o. Izgubljene kamenčke je možno nadomestiti z novimi. Cenike je dobiti gratis in franko.

Jutri v nedeljno druga jubilejska predstava.

Umrl so v Ljubljani:

V hiralnici:
Dne 29. novembra: Ana Albreht, strežnica, 74 let, ostarelost.

Melusine mazilo za lice
odstranjuje v najkrajšem času vsakovrstne puge, ličajo in možolčke (spuščaje). — Popolnoma neškodljivo.
1 komšek 35 kr.

Higien. medicinično milo
zraven 35 kr. (387-39)

Jedina zalogu —
ježeljna lekarna Ph. Mr. M. Leusteka

Ljubljana, poleg mesarskega mostu.
Telefon štev. 66.

Meteorologično poročilo:

Vsišina nad morjem 306,2 m.

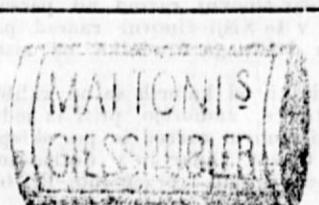
Decembr	Cas opa zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina mm v 24 urah
1.	9. srečer	741,2	3,9	sl. svzh.	meglja	
2.	7. zjutraj	741,7	2,4	sl. svzh.	meglja	0,0
2. popol.	740,9	4,4	sr. jjvh.	oblačeno		
.	9. zvečer	740,0	2,5	sl. svzh.	meglja	
3.	7. zjutraj	738,8	1,7	sl. sever	meglja	0,4
2. popol.	739,3	1,8	sr. sever	meglja		

Srednja temperatura četrtka in petka 4,6 in 3,1° ta 4,2 in 2,9° nad normalom.

Dunajska potreba:

dne 3. decembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld 15 st.
Skupni državni dolg v srebru	101 05
Avtrijska zlata renta	119 95
Avtrijska kronska renta 4%	101 20
Ogerska zlata renta 4%	119 85
Ogerska kronska renta 4%	97 55
Avtro-ogerske bančne delnice	913 —
Kreditne delnice	358 60
London vista	120 51
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 62
10 mark	11 79
10 frankov	9 55
italijanski bankovci	14 55
C. kr. cekini	70

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (1-8)

Mattoni & Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kufike-jeva moka za otroke

priporočena po zdravniških avtoritetah
Načelna moka za otroke

Najboljša primes k mleku. (424-18)

Najboljše dijetetično sredstvo za na želodčnem drevesu bolne otroke.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah v skupinah po 45 kr in 1 gld.

Bergedorf- Fabrik Diät. Nährmittel Wien
Hamburg R. Kufike VI. 2. Stumpferstrasse 16.
Zaloga za Ljubljano: Lekarna G. Piccoli.

Stara, dobro vpeljana, v sredini mesta ležeča

prodajalna

za špecerjsko blago in žganječ, se radi rodbinskih razmer pod ugodnimi pogoji cenó odda takoj ali pozneje po dogovoru (1853-2).

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

Sode ima na prodaj

raznovrstne zažmahane, velike in male stare in nove

J. Buggenig, sodar 1879
Ljubljana, Cesta na Rudolfovovo železnicu (drž. kolodvor).

Hôtel Windischer pri novem mostu čez Krko v Novemestu.

Svojo staroronomirano gostilno sem spremenil v hotel z novimi, udobno opravljenimi sobami po najnižjih cenah. — Dobivajo se tudi nadalje narvala in gorka jedila in le pristna vina in vedno sveže pivo po najnižjih cenah ter ob skrbni postrežbi.

Za prijazen obisk se priporoča

Jožef Windischer

(1863-2)

Istnik hotela.

Apno

d. biva se po najnižji ceni pri (299-41)

Andreju Mauer-ju v Zagorji ob Savi.

Kovaške učence

vzprejme (1797-3)

Peter Keršič, kovač v Spodnji Šiški

Ces. kr. avstrijske državne železalce

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898 leta

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiž

Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 1. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenz - Gastein Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Badejevice, Plzen, Marijinske vare, Hebr, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Ljubljana, via Amstetten. — Proga v Novo mesto je v Kočevje. Mesani vlati; Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 30 m. zvečer — Prohod v Ljubljane in k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, in Lipskega Praga, Francovci varov, Karlovci varov, Hebr, Marijinski varov, Ptizna, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Ausse, Ljubna Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoludne osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovci varov, Hebr, Marijinski varov, Ptizna, Budejevic, Solnograda Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gasteins Ljubna, Celovca, Ličica, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunajem Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna Beljaka, Celovca Pontabla — Proga iz Novega mesta in Kočevje Mešanivlak: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kranjsko. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 20 min. zvečer zadnjem same ob nedeljah in praznikih v oktobru — Prohod v Ljubljano d. k. iz Kranjske. Ob 6. ur 56 m. zjutraj, ob 11. ur 8 m. popoludne, ob 6. ur 14 m. in ob 9. ur 50 min. zvečer, poslednji vlak same ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko (81) parobrodno društvo v Reki. 44)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

DAIMACIO Redne vožnje: V noči od sobote na nedelje hitri parniki v Zader-Spljet-Gradska, Gravosa (Ragusa - Castelnuovo-Kotor. V noči od nedelje na pondeljek poštni parniki v Zadar-Spljet-Metković. V torek ob 10. uri 20 m. dopoludne hitri parniki v Zader, Split, na otroke Brad, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora. V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa) in Kotor. V sredo ob pol 10. uri zvečer poštni parniki v Zader, Šibenik, Traù, Split, na otroke Brad, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora. V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa). V četrtek ob 1. uri popoludne poštni parniki v Mali Lošinj, Selve, Zader, Šibenik, Traù, Castelvecchio in Split. V petek ob 10. uri 30 m. dopoludne hitri parniki v Zader, Split in Gravosa. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj. — Natančni vojni red je v oficijelni knjigi „Der Conducteur št. 593-608.“

napravite svojim otrokom, ako jim kupite na zares nepreko

božično zberko

katero oddajamo zarad prevečne producije v svojih tovarnah za res nizko cene

samo gld. 1,46

V naši sijajni božični zberki so nastopne vseskozi bistrom, solidno in okusno izdelane igrače in sicer:

Vesel božič

krasna Avstrija kamenasta gradilna skrinjica s 30 kamni, 1 knjižica predlog s 25 barvanimi podobami, 1 stedilno ognjišče iz plaha z zadnjo steno, 1 garnitura kuhiškega orodja, 1 občutna punčka s členi, 1 škatlača činastih sledatov, 1 pěhasta trobenta s p. reč. nast. naustnikom, 1 poučna knjižica podob, 1 loterijska igra za 6 ceb, 1 brečec velk, 1 juks-fotograf, 1 samoletko keber, 1 remontoarka za nastaviti, 1 verižica za uro, 1 petelin za pihati, 1 parkelj in 1 krasen prstan.

V interesu vseh kupovalcev opozarjam, naj se načeli kar najhitreje dopošljajo, ker vsak dan dohaja na stotine narvil, in ne bodo ni dar več tako ugodne prilike, da se vendarju več otrok ob enem tako sijajno za samo gld. 1,46. Razpoložljiv v leseni zaboljki proti vstopitljivi zneski ali proti povzetju. (1876-1)

Antona Steinerja komisarska h. řa združenih tovarn za izdelovanje igrač Dunaj-II., Taborstrasse 27.

Ravnokar došel

prekajeni Renski losos

pri (1880-1)

Ant. Stacul-u, Ljubljana.

Mlad

trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni in šp. cerijski stroki, želi svojo službo premeniti.

Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“. (1856-2)

Strugarska dela

ima v zalogi (1445-12)

Josip Oblak, Trubarjeve ulice št. 2.

Penzijonist

zmožen slovenskega, nemškega in laškega jezika, tiče primerne službe kot uradni služba, agent ali k tigo-ču. Vstopi lahko z januvarjem 1899.

Ponudbe pod „služba“ poste restante Colpri Vipavi (1821-3)

Gostilnov Ljubljani

na dobrem kraju, z dobrim prometom

se vzame takoj v najem.

Ponudbe naj se pošljajo Florijanu Saje, gostilničarju v Borovnici. (1813-3)

Sveža kurja jajca

I ma desertno surovo maslo

se išče.

Potrebuje se na teden 100 jajc in 4%, kile surovega masla. Znesek se poravnava po poštem povzetju — Ponudbe in vzorec pod naslovom: Adam Obertynski, Opatija (Abbazia) vila Habsburg. (1844-1)

Nobeno sredstvo zoper kašlj ne presegá

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.

2360 notarsko poverjenih spričeval dokazuje gotov uspeh pri kašlj, hripanosti, katarru, zastisnenju. (1650-7)

Cena zavojku 10 kr. in 20 kr.

V Ljubljani se d. b. vajo v lekarni „pri zlatem orlu“ pri železničnem mostu in pri U. p. Trnkoczy-ju.

Slamorezni stroji

zelo trpežni in lahko za goniti dobitajo se

v veliki izberi in najceneje

pri (1516-10)

prvi in najstarejši tyrdki kmetijskih in šivalnih strojev na Kranjskem

Franjo Detter

Ljubljana, Stari trg št. 1. (nasproti železnemu mostu.)

Izmej
čevljev iz gumija
 so priznane najbolje (1520—11)
 svetovne marke
 pristno
 ruski Peterburški
 s ces. ruskim
 orlom in
Glavna zaloga
J. S. Benedikt v Ljubljani.

St 409/Pr.

pristno
 angleški United
 States Ruber
 & Comp.

Trgovina z igračami in
 drobnim blagom

F. M. Schmitt-a

v Lingarjevih ulicah št. 4

usoja si naznani p. n. občinstvu, da ima razstavljeni pri tlem kakor tudi v I. nadstropju **VELIKO
IZBER DARIL** (1-66-2)

za Miklavža in za Božič

držal za svečke za Božična drevesca in na
 kitov ter prosi za blagovoljen obisk

Baron Dumreicherjeva

spiritna drožna tovarna in refinerija v
 Savskem Marofu na Hrvatskem
 priporoča svoje

obče name, najbolje in že mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zaloge za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin (1781—4)

v Vegovih ulicah št. 8.

(1811—3)

Razglas.

Pri podpisanim mestnim magistratu razpisane so sledče, doslej nepopolnjene in pa vsled sklepa občinskega sveta z dnem 15. t. m. na novo ustanovljene službe:

1. služba **maistratnega konceptnika** s sistemizovanim prejemki V činovnega razreda;

2. služba **mestnega ingenieurja** s sistemizovanimi prejemki III činovnega razreda;

3. služba **stavnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

4. služba **cestnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda;

5. služba **blagajnčnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

6. služba **policijskega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV činovnega razreda;

7. služba **tržnega nadzornika** s sistemizovanimi prejemki III činovnega razreda;

8. služba **mestnega živinozdravnik** z naslovom kavničnega nadzornika s sistemizovanimi prejemki IV činovnega razreda;

9. služba **klavničnega oskrbnika** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

10. služba **protokolista** s sistemizovanimi prejemki IV činovnega razreda;

11. služba **druzega vodovodnega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda;

12. služba **elektrarniškega knjigovodskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

13. služba **elektrarniškega monterja** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

14. služba **druzega elektrarniškega strojnika** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda.

Za morebitno oddajo razpisujejo se pa tudi naslednje službe:

1. služba **blagajnčnega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda;

2. služba **policijskega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

3. služba **druzega mestnega komisarja** s sistemizovanimi prejemki IV činovnega razreda;

4. služba **knjigovodskega asistenta** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda;

5. služba **pisarničnega oficijala** s sistemizovanimi prejemki V činovnega razreda;

6. služba **pisarničnega kancelista** s sistemizovanimi prejemki VI činovnega razreda;

7. služba **koncepnega praktikanta** z letnim adjutom 600 gld.;

8. služba **knjigovodskega praktikanta** z letnim adjutom 480 gld.

Na oddajo teh služeb načašajo se naslednja dolžila službene pragmatike:

§. 5.

Za politično konceptno službo.

Posebne zahteve za namestitev v konceptni stroki so:
 1. dovršene pravno in državnoznanstvene študije in z dobrim uspehom prebiti trije teoretični državni izpit;

2. z dobrim uspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku jednega leta izkažejo, da so z dobrim uspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisejo še le potem, ko zadostijo temu pogoju; ob svojem vstopu pa oblubijo le molčljivost. (S. 30.)

V teku dveh let po dnevu zaprisege vora za konceptno službovovanje vzprejeti uradnik z veselom napraviti praktični politični izpit sicer se ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim poltičnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjemno od zgoraj omenjenih določb so dopušcene glede takih služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje (§. 29, odstavek 2. obč. reda). — §. 7.

Za stavni urad.

Pogoj za namestitev v mestnem stavbnem uradu je dokazilo z veselom dovršenih popolnih tehničkih študij in

pa za državno stavno službo predpisana usposobljenost, oziroma dokazilo o vspešno prebitih teoretičnih in praktičnih državnih izpitih.

Izjemoma smejo praktikantje vsprejeti biti v stavno službo tudi če se niso izkazali s praktičnim državnim izpitom in če zadostne ostale zahtevam, toda le pod tem pogojem, da v teku jednega leta nedostajajoči praktični izpit zadržijo naredě, ker bi se sicer smeli odpustiti.

Zapriseči zamorej, se še le potem, ko ta pogoj izpolnijo; ob vstopu pa oblubijo le molčljivost.

Služba stavnega adjunkta in stavnega asistenta ni navezana na te dočinke, temveč se sme oddajati sposobnim prosilcem brez dovršenih tehničnih študij, skozi primernimi izvircevi zadostno dokažejo svojo usposobljenost za visokostavno stroko.

Za nižja uradniška mesta tega uradnega oddelka zadostuje dokazilo praktičnega tehničnega znanja in pa spremnost v tehničnem zaračunavanju.

§. 8.

Za knjigovodstvo.

Za vsprejem v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pravi pa pri vsprejemu daje prosilcem, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim veselom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku enega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih smeti iz službe odpustiti.

Zapriseči se še le potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa oblubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

§. 9.

Za blagajnico.

Od prosilcev za blagajnične službe se zahtevajo one študije in izpiti, kakor za knjigovodstvo.

Je-li kavcje vlagati, kakoške kavcje se pri posameznih službah vlagajo in kako, to določa dotedno službeno navodilo.

§. 10.

Za upraviteljstvo mestne klavnice.

Prosilci za kakso službo v mestni klavniči morajo biti državno aprobirani živinozdravniki. Še kakse druge zahteve za namestitev v mestni klavniči se zamorejo od službe da slučaja ob popolnitvi dotednega službenega mesta staviti.

§. 11.

Za tržnega nadzornika.

Od prosilcev za službo tržnega nadzornika se zahteva pred vsem obča usposobljenost, posebej pa natančno teoretično poznanje živil, vpogled v tržne razmere radi vzdrževanja tržnega reda in pa uprave tržnice.

Dokler se prosilci z vsemi dokazili o teh zahtevah ne izkaže sene se nastaviti le začasno.

Prosilcem, ki se izkažejo izvircevi o usposobljenosti za samostalno kemično-analitično preiskovanje živil, gre prednost.

Podrobne dočinke o izvrševanju njegovega poklica se označijo v posebrem navodilu.

§. 12.

Za pisarniško službo (vložni zapisnik, registratura, ekspedit, zglaševalni urad, vojaška pisarna i. t. d.)

Za namestitev v pisarniški službi se od prosilca zahteva, da je z dobrim veselom dovršil nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste, in pa da si je spoščno usposobljenost za ta poklic zadobil z večletno praksjo v kaki državni, deželni, občinski ali kaki zaseben pomočni pisarni, in da se o tem izkaže z ugodnimi izvircevi.

Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednjosloškim zrelostnim izpribenom ali pa z zrelostnim izpribenom kacega družega zavoda iste vrste.

§. 13.

Za mestni vodovod, mestno elektrarno in vrtnarstvo.

Od prosilcev za službo strojnivov pri mestnem vodovodu in mestni elektrarni zahteva se, da so prebili z dobrim veselom dovršeni trije teoretični državni izpit, ter službovali pri kaki parni napravi vsaj dve leti kot strojniki ali kurjadi; od prosilcev za službo monterjev dokaz, da so v monterski stroki dobro izvezbani in da imajo za sabo vsaj dveletno praktično službeno dobro; in konečno od prosilcev za službo mestnega vrtnarja izučeno vrtnarsko pismo in dokaz vsaj dveletne praktične službe v kakem večjem umeščem vrtnarstvu. Izjemno prosilcu za poslednje imenovan službo imajo prednost oni, ki so si svoje znanje izpolnili s potovanjem po inozemstvu ali vsaj po večjih tuzemskih mestih.

§. 72.

Naslov in čin.

Tistega dne, ko nastopi službo, zadobi mestni uradnik in sluga sodeljeno službo združi in naslov, čin in pravico do prejemkov, ki so za tu službo določeni.

Službeni čin mestnega uradnika in sluga istega činovnega razreda, določa se po dnevu imenovanja v tem činovnem razredu, tako, da ima prej imenovani glede službenega čina prednost pred poznejšo imenovanim.

Baron Dumreicherjeva

spiritna drožna tovarna in refinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

priporoča svoje

obče name, najbolje in že mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zaloge za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin (1781—4)

v Vegovih ulicah št. 8.

(1811—3)

Dan imenovanja je v nameščevalnem pismu navesti Ob povoljnem službovanju se izvrši povpraševanje mestnih uradnikov iz jedne plačilne stopinje v naslednjo višjo plačilno stopinjo istega činovnega razreda ob sebi, to je brez nadaljnega sklepa občinskega sveta, od petih do petih let v smislu plačilnega obrazca, kateri je določil občinski svet.

Pod enakimi pogoji se pomaknejo uradniki, od katerih se zahtevajo dovršene akademische študije, če so prebili nepretrgoma že 15 let v istem činovnem razredu, v naslednji višji činovni razred ad personam. Nadaljnje napredovanje v še višji činovni razred pa je le mogoče po imenovanju dotednega uradnika na sistemizovano službeno mestno.

Uradniki od katerih se ne zahtevajo dovršene akademische študije, zamorej priti iz jednega činovnega razreda v višji činovni razred le po sklepu občinskega sveta in sicer le takrat, kadar je v dotednem činovnem razredu kakovosten veliko mesto izpraznjeno. Pri tem pa veljajo sledeče ustreznitve:</

J. Florenz

c. in kr.

dvorna tovarna tehnic

Dunaj, I., Rothenthurmstrasse 26
(Ecke Adlergasse).

Preprodajalcem velik popust. b (1019-4)

Katalogi brezplačno in poštnine prosto.

Kaj je polysulfin?

Polysulfin (perilovec) je po natančnih poskusih edino tkanini nekodaj živo pralno sredstvo, katero nesnago umorja od perila leži in ob enem brez smradu destrukuje. Cena zavitka 15 kr., odprtega 34 kr. kilo. V trajnosti perila se skaze pričetje. Dobiva se v vseh dobro založenih špecijskih prodajalnicah; tovarniško zaloge za Kranjsko imata.

(1828-8)

Kavčič & Lillek
v Prešernovih ulicah.

Uradno dovoljena (1877)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni priporoča in namešča

osobje za privatne hiše in za podjetja

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Vestna in kolikor možno najhitrejša postrežba se zajamči.

Knjigarna „Dioničke tiskare“ v Zagrebu ogel Gundulićeve in Marofsko ulice.

Ravnokrat so izdole:

Skladbe

prof. F. S. Vilharja.

(1875-1)
Knjiga I.: Samospovi, zbori in skladbe, cena f. 2'-, s pošto f. 2-20
" I.: I. del. Samospovi, posebej, " f. 1-20, " f. 1-40

Knjigarna „Dioničke tiskare“ v Zagrebu ogel Gundulićeva in Marofsko ulice.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko Gradeč. Ballhausgasse 1.

Po pereciu c. kr. "Wiener Zeitung" od dne 12. junija 1898 doletela je "Allianz" velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafčni objekt ogledal in o posebnem uspehu "Allianze" v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe. Najvišje priznanje izreklo ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron. Rezerva premij dne 31. dec. 1897 2,617,773 kron. Z. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1890-1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizprenemljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. Stroški za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Ce je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Ce je zavarovanje trajalo celo tri leta, se izplača v slučaju samomora celo zavarovana svota.

Ce tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Ce je polica radi neplačanja premija svojo veljavno izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok.

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskim doplačilom od 10 vinarjev više po tarifih.

(1898) Prospekt in tarife razpoložljiva agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se izčrpojo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljajo gorenji agenturi.

(1611-8)

Majnje cene, vse jedilno blago se izdeluje doma.

Za Miklavža in Božič

priporoča

(1862-1)

Rudolf Kirbisch

slaščičar na Kongresnem trgu

svojo veliko izber strap, bonbonjev, figur iz sladkorja, košarje in škatljic in ginsengum sadjem, najfinih bonbonov, peciva za čaj, pacience-pečiva, štampanjskih biskvitov, graškega suharja, valfov, karlovarških oblat za Pischingerjeve torte, kribljuk (kruh iz posušenega sadja, mandulatov, leeta, dalje najfinješega čaja, rumu, cokolada, desertnih vín, najfinješih likerjev, kompotov, marmelad, cacao, čokolad itd.)

Največja in najcenejša izber okraskov za Božična drevesa.

Za praznike pince, kolače, potice, orehove, medene, rožnaste, mandlove in lešnikove.

Asortirani okraski za Božična drevesa od 2 gld. naprej.

franko na vseko poštne postajo.

Vsega naročila se izvršujejo točno

Majnje cene, vse jedilno blago se izdeluje doma.

Kaj je polysulfin?

Uradno dovoljena (1877)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni priporoča in namešča

osobje za privatne hiše in za podjetja

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Vestna in kolikor možno najhitrejša postrežba se zajamči.

P. n.

Moja zaloga blaga iz prodajalnice v "Tonhalle", s katero zalogo sem moral ob velikih izgubah seliti se na korist nezaslišani protekciji, navzdic večne sečni razprodaji če ni oddana in nadaljujem prodajo na drobno v hiši slaščičarje

gosp. Kirbischa na Kongresnem trgu vhod na gledališki stolbi.

Oziraje se na to prodajam
po slepi ceni in za vsako ceno.

V Ljubljani v decembru 1898.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Stampfel.

Miklavževa in božična darila.

Puškar Fran Kaiser

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

se usoja najbolje priporočati se (1268-16)

za lovsko sezono.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Singerjevi šivalni stroji

več nego 400 vrstah, neobhodno potrebni v gospodinjstvu in v obrtu. — Brezplačni poučni tečaji, tudi v modernem vezenju N-14 milijonov strojev v porabi. 1716-2

Tudi proti plačilu na obroke.

Singer Co., Deln. druž.

(prej firma: G. Neidlinger).

Gradeč Celovec

Sv. Petra cesta 6. Burggasse 19.

R. DITMAR

D tovarna za svetilke in kovinsko blago
na Dunaju.

I Petrolejske svetilke

Moderateur-svetilke.

Električni razsvetljevalni predmeti od najpriprostejših oblik do najlegantnejše oprave in v vseh vrstah.

Instalacije za

električne razsvetljave.

Ditmar-jeve svetilke v vseh renomiranih prodajalnicah svetilk.

Mala oznanila.

Pod Trnico št. 2.
Veliko
zaloga
klobukov
priporoča
J. Soklič.
(38)

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
(39) joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (40)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izberi.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in zaznamenjujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Suknene ostanke
priporoča
po najnizji ceni

Hugo Ihl

Ljubljana, Špitalske ul. 4.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(42) Čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav,
občinstvu za obilno naročevanje raznor-
stnih obuval, katera izvršuje ceno,
posteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najinejše do najpriprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom
naj se blagovoljno prideve vzorec.

Moderci
izvrstne facene,
najboljši izdelek

(45) najcenejše pri
ALOJZIU PERSCHE

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiče.

Pekarija in slaščičarna

Glavna trgovina: Stari trg št. 21 Jakob Zalaznik. Podružnica: Vegova ulice št. 12

Tu se dobiva **čokat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-
karško pectvo**, vse vrst kruh na vago, ržen kruh in presečenec (Vanille-
Zwieback). V svojih **slasčičarskih** postrežam točno z **usnilenjskim usnisladnim
pectvom** in s **čutimi prstnimi likerji** ter z **Wermuth-vinom**. Posebno
opozarjam na fine **indijanske krofe** in **zavitek s smetano napolnjene**.

F. Cassermann

korjač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje **civilnih oblik in nepremočljivih
havelokov** po najnizjih cenah in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in
tuzemsko robo ima na skladislu — **Gg. uradnikom** se priporoča za izdelavanje
vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor
sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradoikom pa za izdelavanje

talarjev in barev. (46)

August Repič

sodar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16,
(48) v Trinovem
se priporoča slav. občinstvu in naznaja,
da izdeluje in popravlja **vsakevrstne
sode iz hrastovega in mehkega
lesa** po najnizjih cenah. — Kupuje
in prodaja staro vinsko posodo.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni
Medni iornali franko in zastonj.

LJUBLJANA. 49

Fran Kaiser

puškar

prodajalec biciklov
iz prvih tovarn.

Ljubljana

Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-
nica za popravljanje biciklov
in šivalnih strojev.

Kožuhovino

kakor: (50)

čepice, mufe

itd. priporoča po najnizjih cenah

J. S. BENEDIKT
na Starem trgu.

Ign. Fasching-a vdova ključavnica (53)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo

štredilnih ognjišč
najpriprostejših, kakor tudi naj-
najših, z žito medjo ali mesingom
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahklami. **Popravljanja hitro in po
cenah.** Vnajnja naročila se hitro izvrši.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev
in velocipedov.

Najnizje cene.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Duna ska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi

stenskih ur,

budilki in

salenskihur

vse le dobre
do najinejše
kvalitete po
nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi. 56
Poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker

v. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Oblike pa mrt se po najnovejših uzorecih in po najnizjih

cenat solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg štev. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne **šlamo-
reznice** in **matlinsice**, katere se dobivajo
vzle njih izbornosti cen. (58)

Čeniki zastonj in poštnine prosti.

Ravate

in (55)

perilo za gospode
prodaja najceneje

Alojzij Perschē

Pred Škofijo 22, poleg mestne hiče.

Nagrobne vence

v največji izberi in po
najnizjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v
vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Svoji k svojim! Prodaja vina. Svoji k svojim!

(1702-5)

Imam v kleti pristno **istroško črno in belo vino** od 18 do 30 kr. liter; dalje žganje izvrstni **črepinovec** od 60 do 80 kr. liter; vse vnestavljeno na kolodvor državne železnice Dinjan (Dignano). Mali vzorčki se zaradi izgube časa ne pošiljajo. Dalje imam blizu 100 metr. centov **rudečega istroškega brinja** v vrečah za kuhanje žganja po nizki ceni, kakor tudi **olje** iz istre. oljk.

A. M. Pujman v Dinjanu (Dignano), Istra.

Mi kadilci

Izjavljamo s tem javno in naznanjamo vsem, ki hoté puščiti dobro pincico, da je to možno le, ako rabijo „**Mörathon**“.

Kaj je „**Mörathon**“?

„**Mörathon**“ je aromatična zmes zelišč, ki, ako se primeša tobaku, daje dimu izboren duh, odstrani škodljive učinke nikotin in je torej jako zdrava.

Kadilo! Poskusite „**Mörathon**“, zahtevate povsodi „**Mörathon**“, kajti, kdor je kdaj poskusil „**Mörathon**“, ne more več kaditi brez „**Mörathona**“. (1675-2)

Dobiva se v zavojsih po 30 kr. in po 10 kr. pri izdelovalcu:

Th. Mörath, drogerija, Gradec, Jakominigasse 1. Priston le tedaj, če je na zavodu „**Mörathon**“. 12 malih ali 4 veliki zavoji s povzetjem franko 1 gld. 26 kr.

Mnogo priznalnih pisem je na ogled.

TAMBURICE

(1659-2) Vse vrste **tamburic** priporoča tvrdka **J. Stjepušin** v Sisku na Hrvatskem. Ilustrovani ceniki se pošiljajo na zahtevanje vsakomur franko.

TAMBURICE

Otvoritev podjetja.

S tem se vsojamo p. n. občinstvu naznanjati, da smo ustanovili tukaj

Gradišče štev. 2

tehnični zavod na drobno in debelo pod firmo

Stevo Stunkowics & Co.

in se nadejamo našemu podjetju pridobiti glas odlične solidnosti ter prosimo p. n. občinstvo, da nam v tej stroki blagovoli naročila pošiljati, katerih najtočnejšo izvršitev zajamčujemo.

Z velespoštovanjem

(1868-2)

Stevo Stunkowics,

Specijalen zavod berolinske industrije za žarnice, podjetje za razsvetljevanje krajev, hotelov, zdravilišč, bolnišnic, kolodvorov, tovarn, samostanov in cerkvâ itd.

Zaloga tehničnih predmetov za stavbinska podjetja, tovarne in žage, orodje za kleti, blago iz gumija, dvigalno orodje, zaloga vseh vrst spiritovih žarnic, gazolinovih in acetylinovalnih svetilk, Calcium Carbit na debelo in na drobno. Strešni lèpi in azbesti, vozne odeje in linoleum.

Glavni zastopnik:

Dustless Oil Paint & Co., New York

G. Hartmann & Co., Lipsko.

Svarilo!

V lastnem interesu naših čestitih interesentov svarimo pred ponaredbami našega izvirnega izdelka „Dustless“, kakoršni se v zadnjem času pojavljajo. Izrecno opozarjam na to, da le gornja varstvena znamka jamči za pristnost naše iznajdbe. Ohrabrena po naših velikih in hitrih uspehih skuša neka konkurenca deloma po jednako slovečnih naslovnih interesente premotiti, deloma pa po veliki cenenosti naši dobrì stvari škodovati. Po ceni pa, kakor znano, slabe ponaredbe niso nikdar! Po svoji dolgi izkušnji in optri na mnoga sijajna priznalna pisanja in Avstro-Ogerske in drugih dežel, katera so na željo v izvirniku na razpolaganje, smo samo mi v položaju, prevzeti jamstvo za trajno dobrost naših impregnacij. V nadi, da Vam bodo te vrstice v pojasnilo in Vas obvarujejo zlih nasledkov, beležimo

z velespoštovanjem

Dustless Oil Paint & Co.

Brez prahu!

Vknjižena varstvena znamka.

V prijazen oziroma!

Pri nakupu naj se zahteva izrecno pod številko **50.703** zakonito varovani volta-križec, katera številka je na križcu vtisnjena in tudi na vsakem zavodu razvidna, ker je samo ta križec pristni volta-križec. Vse drugo zavrnite energično.

Cena komadu gld. 1.80

Cena komadu gld. 1.80

Elektro-dvojni Volta-križec.

Št. 50.703.

Vsem ljudem ni možno dovelj svetovati, naj nosijo vedno tak Volta-križec; ta križec odstrani zoperni duh potu, krepi živce, prenavlja križ in je po vsem svetu priznano brezprimerno najboljše sredstvo za slednje bolezni: putinko in revmatizem, nevralgijo, za slabé živce, ako človek ne more spati, ako ima mrzle roke in noge, za hipohondrijo, bledico, naduho, otrpost, krče, za ponesnaženje postelje, za kožne bolezni, hemeroide, za želodčne bolezni, hripo, kašelj, gluhost in šumenje po ušesih, za zobobol in glavobol itd. Neprostovoljen gubitek življenske moći in oslabljenost se ozdravijo, ako nosi človek vedno voltačni križec. (1882-1)

Mnogobrojna zahvalna in priznavalna pisma so na vpogled. Ako se vpošljeta 2 gld. (tudi v pisemskih znankah pošlje se dvojni Volta-križec s svilnato vrvico poštne prosto. S povzetjem 20 avč. več.

Za nekatolike pošiljam **Volta-polumesec z zvezdo** po istih cenah.

Priston se dobiva samo pri

F. Rabinowiczu

Dunaj I. Walfischgasse 4, S. N.

Zaloga v Ljubljani:

A. Leutgeb

rokovičar in bandažist, Pod Trancem št. 1.

100

do 300 goldinarjev na mesec

Izhko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizika s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sredk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutschesgasse 8, Budapest. (1815-2)

Suhe hruške

za žganjarije, kakor tudi za hrušovo moko, suhe čeaplje ali slive, suhe lešnike priporoča tvrdka (1872-1)

A. Zwenkel & Co., Sevnica
Spodnje Štajersko.

Na prodaj ali v najem

dajem poi jako ugodnimi pogoji takoj: (1823-3)

Jednospadstropno hišo s 4 sobami, kuhinjo s štedilnikom, jedilno shrambo in sobo za posle. Pritlično: zasebna soba, jedna velika in jedna mala soba za pice, 2 kleti za vino in hiši in kulinja s štedilnikom. Hiša se držedi živinski hlev in svinjaki so obokani, kozolec s 6 okni ima zdane stebre, pod za mlatiti je na kozolcu. Vse je z opeko krito in novo. Vsi in njiva merita nekoliko čez jedno oralo. Hiša stoji ob državni cesti in 10 minut od železniške postaje. Hiša ima pravico za gostilno, kakor tudi za točenje vseh opojnih pijac, tudi za žganje, in za prodajo tobaka na drobno. Odda se tudi vsa priprava za gostilno. Pripomni se, da pride čez leto mnogo tu cev v Logatec.

Kupci ali najemniki naj se zglasę pri lastniku

Jakobu Tršarju,
posestniku na Brodu št. 14, pošta Dol. Logatec.

Čokolade in Cacao Suchard.

Da se v bodoče preprečijo že dogodivša se nesporazumlenja, se čast. občinstvo opozarja na to, da tovarna

PH. SUCHARD

takovane

lomne čokolade (Bruch-Chocolade)

niti ne izdeluje, niti ne spravlja v trgovino.

so vse zajamčeno čiste.

so vse v staujolu zavite.

so z drugim zavitkom opremljene.

imajo na etiketi tvorniško znamko in podpis.

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce
Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmessergasse 8.
Zavoje vzorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode,
dame in otroke, v zmesni 10–20 gld. proti povzetju ali
dunajskim referencam. (1401–36)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Pričnano najboljše sredstvo
proti kurjim očesom, žuljem i. t. d.

Glavna zaloge: (2–48)

L. Schwenk-ova ekarna, Dunaj-Meid ing.

Zahtevajte LUSER-jev obliž za turiste
po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.

V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr,

G. Piccoli. — V Kranju: K. Savnik.

Kanarčke iz Harca

z izbornim globokim, votlim žvrgolenjem, griljenjem, cingljanjem itd. oddajam po 10, 8, 6, 5 in 4 gld. končad ter jamčim, da dosegope živi. Smejo se tudi premeniti po 8-dnevni poskušnji. Navodilo za pravilno ravnanje se brezplačno priloži, ako se sklicuje na ta list. Premovani v januarju 1898. l. s 6 srebrnimi stetičnjami.

J. R. Brezina
gojitelj žlahtnih harških kanarčkov v Linetu ob Donavi.
NB. Za kupčevalce! 800 komadov oddam v večjih
partijah. Kupčevalska cena! (1719–4)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi
priznano izborne, bolečine tolazeče mazilo;
po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah.

Zahtevajte naj se blagovoli to (1668–8)

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno
znamko „Sidro“ iz Richter jeve lekarne in
sprejme naj se iz opreznosti le take stekle-
nice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Kakor splošno znano, so Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimanje otrok trajno vzdržuje
in se ne postavi v kot že po nekaterih dneh. (1816–2)

Zato so najcenejše darilo in vsled svoje velike odgojilne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najimenitnejše darilo.

Spolo so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igrača
ali zabavilo. Nova skrinjica št. 28, obsegajoča: 2581 sidrovih gradilnih
kamenjev, 14 zvezkov predložk, 11 zvezkov prikrojev, 10 listov figur,
11 zavojnih predložk, 2 temeljna načrta itd., cena 177 kron, je brez
dvoma najbolj velikansko darilo, ki se more pokloniti otrokom.

Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice dobivajo se po
40, 75, 90 kr. do 6 gld. in više v vseh boljših prodajalnicah
igrač in imajo v dokaz pristnosti znamko „s sidrom“. Vse
skrinjice brez sidra so manj vredne ponaredbe,

katera naj se ostro zavrnejo. Nov, bogato ilustrovana
cenilnik pošljemo na zahtevo brezplačno in franko.

Novo! Novo!

Poskuševalce potrebujevalci in
družinska igra „Sidro“.

Natančneje v ceniku.

F. Ad. Richter & Cie.

Prva avstro-ugerska ces in kralj. priv.
tovarna kamenastih gradilnih skrinjic.

DUNAJ.

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.
Tovarna: XIII/1, Hietzing.

Pisarna in zaloge: I., Opernring 16.
Tovarna: XIII/1, Hietzing.

Tovarna: XIII/1, Hietzing.

New-York, 215 Pearl-Street.

Rudolstadt (Thüringen), Olten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Naznanilo.

Kdor trpi na kašlu, hribovosti, astmi itd., naj si kupi za 25 krajev. zavoječ Krause-jevih izboljšanih uničevalcev katara. — To so konfiture prav prijetnega okusa. — Pomagajo hitro in gotovo. (1794–3)

Zaloge v Ljubljani: M. Leustek, lekarna „Pri Mariji Pomogaj“; U. pl. Trnkóczy, lekarna „pri zlatem orlu“; M. Marquetschlaeger, lekarna „pri zlatem orlu“.

Niklasa Rudholzerja naslednik

. urar in optični zavod
Mestni trg št. 8
v Ljubljani.

Niklaste cilinder-remontoir ure od . 4 gld. — kr. naprej

Srebrne cilinder-remontoir-ure od . 6 " — " "

Srebrne damske cilinder-remontoir-ure s srebrnim pokrovom od . 7 " — " "

Srebrne remontoir-ure na sidro od . 10 " — " "

Srebrne remontoir-ure s 3. srebrnim pokrovom od . 10 " 50 " "

Zlate damske remontoir-ure od . 14 " 50 " "

Zlate remontoir-ure za gospode od . 28 " — " "

Zlate remontoir-ure za gospode z dvojnim pokrovom od . 38 " — " "

Urenihhalovskrinjici svetli in temni ure na nihalo v skrinjici svetli in temni z bitjem ur od . 9 " — " "

Ure na nihalo z bitjem četrtnik od . 13 " — " "

Budilke od . 27 " — " "

„Schwarzwälder“ z bitjem pol ur od . 2 " — " "

„Schwarzwälder“ z bitjem pol ur od . 3 " — " "

Za dobro blago in za dela se jamči. □

Popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo v lastni prodajalnici.

Za morebitne potrebštine se najbolje priporoča

z velespoštovanjem (808–38)

Franc Karol Rudholzer.

Dobavitelj kontrolnih ur za o. kr. avstro-ugersko
vlado, za Bosno in Hercegovino.

Pitajte podgane in miši

s le gotovosmrtno učinkujotim b (1123–10)

Heleolin

naškodljivim za ljudi in do-

made živali.

V skatljicah po 90, 60 in 30 kr. prodaja trgovina

Küssel & Končan v Novem mestu.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem

na sv. Jakoba nabrezju

v Plaučevi hiši za vedo

odprt

svojo mesnico

kjer budem prodajal meso po najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se priporočam

(1864–2) Andrej Trškan, mesar.

Brusnice (Preiselbeeren) s sladkor-

jem vkljiane, izbornega okusa,

Malinov sok,

prično naravno blago,

Vkuhan

iz malino, jagod, marelo,

Kompoti,

najfinjejni, s sladkorjem v pari

Kukuruz,

vkuhan, v zabočku 5 kigr.

Bohumil Beneš,

cukrar v Polici nad Metuji (Politza d. Mettau), Češko.

oooooooooooo

jutri v tork, 6. t. m. obeta nam biti prav zanimiv. Vspored je sestavljen tako mnogovrstno. Omeniti nam je posebo g. violin-virtuoza Karla Jeraja, tamburaški zbor bratskega hrv. akademičnega društva "Zvonimir" itd., ki so nam obljudili svoje delovanje. Lokal, kakor javljeno: I. Bräunerstrasse 7; (Slovenska Beseda). Začetek ob 8 uri.

— (Iz Grada) se nam piše: Cesarjev jubilej je tudi "najbolj nemško mesto" praznovato. V predvečer je bila razsvetljava, na slavnostni dan pa budnica in maše v raznih cerkvah. Mesto je bilo okrašeno z zastavami, mej katerimi je bilo videti mnogo frankfurterskih. Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, kateri se je pridružila izven akademična, je imela v cerkvi sv. Antona pri dež. bolnici mašo, katero je za družbenike daroval g. župnik Skocir z asistenco in pri kateri so Triglavani pod vodstvom g. Zemljiča slovensko poli. Hvala slov. pevcom Triglavom. Nemci se silno jeze, da se kdo predrže v Gradcu v cerkvi slovenski peti.

— (Dvojna mera.) Kaj si vse dovoljujejo nemškonsocijalni poštni uradniki na Koroškem, kaže naslednje: Trije slovenski rodoljubi v Št. Vidu ob Glini na Koroškem so pred kratkim poslali nekemu svojemu znancu dopisnice, na kateri je bila naslikana slovenska trobojnica in na kateri je bilo zapisano: "Orodje v desni, v levi meč — Svoj dom gradimo, se borec." — "Vsakemu svoje! Slovenci, ne udajmo se! Živio našemu zvestemu rodoljubu R... Č...". Pošta te dopisnice ni odposlala, ampak jo vrnila odpošiljatelju z dostavkom: "Oeffentliche Karten politisch demonstrativen Inhaltes sind verboten", dočim ona ista pošta dostavlja nemške dopisnice, na katerih so naslikane s frankfurterskim trakom ovite plavice ter take, na kateri je pod frankfurterskim trakom naslikan sv. Michael, ki ima na prsih pruskega orla in poleg sebe v podobi grba barve nemške države. In ona ista pošta se tudi prav nič ne meni za vsebino teh dopisnic ter jih dostavlja, tudi če obsezo najgrše zastramovanje slovanskih narodov. Taki, bržčas pan-germanskega duha navdani uradniki zaslužijo poteno lekcijo o svojih dolžnostih, in da jo dobé, sato smo dolične dopisnice poslali državnemu posl. Einspielerju.

— (V Celovcu) je visela o priliki petdesetletnice cesarjevega vladanja samo jedna slovenska zastava, in sicer na beljaškem predmestju. Toda niti ta ni — kakor se nam poroča — dočakala konca slavnostnega dne. Izginila je okoli desete ure predpoldnem in se nadomestila z deželno koroško (rdečo belo). Kaj je bilo temu vzrok, nam ni znano. Naj bi se merodajni faktorji malo pobrigali za to stvar.

— (S Tolminskega) smo prejeli iz učiteljskih krogov naslednji poziv s prošnjo, da ga priobčimo: Če gg. tovariši! Gleda na to, da naše ljudstvo na Goriškem skoraj izključljivo le našim opravičenim težnjama nasproti časopis bere in tako večinoma tudi naši če. gg. tovariši, ker nimajo prilike in tudi ne sredstev, da bi brali in si omisili še drugih časnikov; gleda dalje na to, da se za vse drugo ... in tudi za povišanje plač manj potrebnim na račun naših davkopladevalev brez posebnih pomislekov obilo denarja dobi, le za stradajočega učitelja ga ni, sicer bi pognali zemljišča in hiše naših posestnikov na boben, uvažajoč še mnogo drugih uzrokov, zavijanj, pačenj dejstev in resnice itd. zdi se mi potrebno, da bi spisali učitelji na Goriškem brošuro s primernim, pravičnim in resničnim zapovednikom ter jo razdelili po naših če. gg. tovariših mej naše ljudstvo. Zato bi bilo potrebno tudi nekaj denarja. Prosim, naj bi se o tem nasvetu preudarjalo in, ako se za potrebno spozna, tudi izvršilo.

— (Dražbenim potom) oddajala se bodo dela za novo gospodarsko poslopje župniško v Boštanji ob Savi na Dolenjskem 11. t. m. ob polu dveh popoludne. Načrt in stroškovnik se nahaja pri g. županu Al. Drmelji v Boštanji. Slovenske podjetnike in obrtnike opozarjam na to delo, ki naj bi se izvršilo prihodnje leto.

— (Razpisane službe.) Mesto sodnega sluge pri deželnem sodišču v Celovcu. Prošnje do 24. decembra pri predsedstvu deželnega sodišča ond. — Mesto kanclista XI. čin. razr. pri okr. sodišču v Čmureku, eventualno kje drugej. Prošnje do 1. jan. pri dež. sodišču predsedstvu v Gradcu. — Dve mestni svetnikov pri višjem deželnem sodišču v Gradcu. Prošnje do 14. decembra t. l. pri predsedstvu višjega deželnega sodišča ond.

* (Otrok — samomorilec.) 15letna K. Fritz, hči dunaj. prodajalca sadja, je bila doma kaznovana. V svoji užaljenosti je sklenila umoriti se. Vprašala je svojo prijateljico, ali pozna kako sredstvo, ki umori človeka pri priči. Prijateljica ji je povedala, da je lugova esenca najpogubnejša ter ji jo je šla celo kupit. Katunka Fritz je poskusila piti, a takoj pri prvem požirku omedlela. Po dvamesecnem bolahanju je končno umrla.

* (11 umorov v isti hiši.) Pred porotniki v Chrudimu je stal te dni kmet Novotny, ki je moril svoje otroke. Žena mu je rodila 6 otrok in vse je oče zastrupil z arzenikom. L. 1896. se je ločil od svoje žene in živel z neko vdovo. Tudi ta je rodila dete in zastrupil je tudi to. Sele sedaj so postalni ljudje pozorni in preiskava je dognala, da

je Novotny pomoril 7 lastnih otrok. Pred dvanaštim leti je v isti hiši neki Engelsch zastrupil svoje starše in svojega deda z babico vred. Engelsch so obesili.

* (Poštni parnik "Switzerland"). Red Star linije v Antwerpnu je dospel, kakor se brzjavlja, 1. decembra v Filadelfijo.

Darila:

Drugi izkaz prispevkov slovenskih občin za cesarjev spomenik v Ljubljani. Za cesarjev spomenik so dale darovale občine: Dole nad Idrijo 20 gld., Kamnagorica 20 gld., Tomišelj 40 gld., Križe pri Tržiču 40 gld., Dedendol pri Zatičini 25 gld., Preddvor 20 gld., Radovljica 50 gld. in Domžale 75 gld.

Za spodnještajerski jubilejski zaklad so nadalje vplačali: Sl. posojilnica v Šoštanji 300 krov; g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celji 30 krov; preč. gosp. Anton Hajšek, kanonik v Slov. Bistrici 30 krov; g. Anton Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju že 20 krov (prej že 25/7. 1896. 30 krov in 14/2 1897. 30 krov; g. Jože Mešiček, nadučitelj v Sevnici 10 krov.

Uredništvo našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Ivanka Remičeva v Postojini od prvomestnika četvorice omznikov "Karfiola" v Remičevi restavraciji v Postojini, gosp. Jos. Gecelja izročeni "šparovec", v katerem je komisija, ki ga je razbila, našla 12 krov 95 vin (po odbitih 10 v. troškov), g. Jernej Sedmak iz Koritnice je prispeval z 2 K) Geslo darovalcev je: "Zlató bila je beseda Tvoja, Bron naj Ti je spomenik!" — Večerna družba v gostilni gospe Haslingerjeve v Litiji 14 krov, darovane izrecno v ta namen da se darovalci odvežejo pristopiti "Naši straži". — G. Merhar Vid posestnik v Gameljnih pri Št. Vidu 2 kroni — Skupaj 28 krov 95 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Zahvala. Slavno ravnateljstvo "Kranjske hranilnice" blagovoljo je podpisano šolsko vodstvo podpreti s petdesetkom v namen ureditve in ograje prostranemu šolskemu vrtu. Za ta blagi čin se dobrodelnemu in veljavnemu ravnateljstvu najtopleje zahvaljuje šolsko vodstvo v Hotiču, dne 1. grudna 1898 — Michael Poklukar, vodja.

Telefonična in brzojavna poročila

Dunaj 5. decembra. Cesar se je včeraj vrnil iz Walseja. Danes je v posebno dolgi avdijenci sprejel nadvojvodo Rainerja, potem fcm. Fejerva yja.

Dunaj 5. decembra. Vlada je odločila, da se bo letosne zasedanje deželnih zborov vršilo šele spomlad in poleti in da bo v mesecih januarju, februarju, marcu in eventualno tudi v aprilu zboroval državni zbor.

Dunaj 5. decembra. V jutrišnji seji poslanske zbornice predloži finančni minister dr. Kaizl drž. proračun in izkaz o dohodkih iz direktnih in indirektnih davkov v prvih 9 mesecih t. l. Pričakuje se tudi uradna publikacija o moravskem vsoučilišču.

Dunaj 5. decembra. Znani pangermanski agitator Pfisten Schwaighusen je napovedal v tukajnjem "Germanenbundu" predavanje "Kako obdelujemo nemško zemljo". Policija je danes načelniku "Germanenbunda" nagnila, da prepoveduje naznanjeno predavanje in da spravi Pfisten Schwaighusena siloma čez mejo, če bi prišel na zborovanje.

Dunaj 5. decembra. Uradni list prijavlja umirovljenje namestnika Bacquehem, imenovanje grofa Clary-Aldringena na namestnikom v Gradcu in imenovanje grofa Thun-Hohensteina dež. predsednikom v Opavi.

Tolmin 5. decembra. Vrlim sobratom če. gg. učiteljem tovarišem ptujskega okraja izreka predsedstvo tolminskega učiteljskega društva na izraženem sočutju bednega stanja tukajnjega učiteljstva najsrčnejšo zahvalo. — Predsednik: Andrej Vrtovc.

Gradec 5. decembra. Namestnik marki Bacquehem je že včeraj odložil vse namestniške posle in odpotoval v Nico.

Budimpešta 5. decembra. Ministrski baron Banffy pojasi jutri v klubu liberalne stranke svoje načrte glede nagodbenega provizorija. Vlada poskusi doseči, da določi parlament dopoldanske seje za razpravo o budget nem provizoriju in popoldanske seje za razpravo o nagodbi.

Cetinje 5. decembra. Črnogorski knez je vsem členom avstrijskega diplomatičnega zastopstva povodom cesarjevega jubileja podelil zlati zasluzni križec.

Pariz 5. decembra. Socijalnodemokratični poslanec Prousset je naznani interpelacijo glede zvezne bivših in sedanjih uradnikov vojnega ministerstva z nekim rojalističnim listom, ki je s falsificiranimi pismi poskušal v Dreyfusovo aferto vplesti cesarja Viljema in nekatere poslanke.

London 5. decembra. "Observer" prijavlja članek, v katerem dolži bivšega šefa francoskega generalnega štaba Boisdeffrea, da si je dal izplačati vsaki mesec 8000 frankov iz fonda za informacije in ta znesek za se porabil.

Narodno-gospodarske stvari.

Prašičereja na Dolenjskem.

(Konec.)

Najlepše vespe bi lebko dosegli sčasoma, ako bi požlahtjevali domače prašiče s tem, da bi odbirali za pleme najpripravnje živali, da bi skrbeli za zadostno število dobrih merjascev, da ne bi plemenili mej seboj bližnjesosednih živalij, da bi skrbeli za boljšo pičo in snago itd. Žalibog pa, da se na to premalo pazi in da se dosti premalo deluje v tem smislu za izboljšanje domačega plemena. Kaj ugodne vespe je mogoče dosegiti pa tudi s tem, ako vcepimo našim krškopoljcem nekoliko dobre jorkširske krvi, poudarjam dobre jorkširske krvi, ker se dogaja, da se rabijo tudi malovredni angleški plemenjaki v to svrho.

Izkrašojo zadnjib let naš uče, da so taki cepljenci boljši za rejo in za trgovino, kakor domači ščetinci, ker se raje redč, hitreje debelč in zaradi floega mesa raje kujujojo za velika mesa. Tudi života so lepšega, in ko bi z jorkširci niso druzega ne dosegli kakor ugodnejše telesne oblike, je že to vredno vsega uvaževanja, ako hočemo dohodke iz naše prašičereje.

Nikakor pa ni tirati takega cepljenja predaleč, ali pa rediti po deželi samo čistokrvne jorkširce. Take živali niso za pašo niti za naše hleve. Nekoliko dobre jorkširske krvi pa deluje ugodno na naših prašičih, zlasti tudi zaradi tega, ker so taki cepljeni ravno tako malo izbirčni v klaji in čeče še bolj ješči, kakor domači ščetinci. Po mojem do sedanjem opazovanju bi najbolje kazalo, ako bi se po krškem polju, kakor tudi sploh v krajih, kjer se gonijo prašiči na pašo, ne rabili čistokrvni angleški plemenjaki za požlahtitev domačih prašičev, ampak raje cepljeni ali mešanokrvni jorkširci. S čisto rejo jorkšircev se pa sploh ne kaže ukvarjati našemu kmetu, ker so te živali premehke za naše kraje in degenerirajo v malo letih tako, da so slabši kot domači prašiči. Take čiste reje pa tudi dosedaj nihče priporočal ni, ampak vsak je desedaj delal na to, da bi se z cepljenjem jorkširske krvi izboljšali naši domači prašiči, kar se bo z ozirom na dosedanje ugodne izkušnje nadaljevalo tudi v bodoče.

Prašičereje pa ni le izboljšavati po Dolenjskem, ampak jo je tudi razširiti, ako hočemo poazdigniti prašičjo trgovino in zboljšati naše gmotno stanje. V to svrho pa treba dela in priporočkov, zlasti v krajih, kjer ne pozna domače reje, kjer so redili dosedaj le nakupljene hrvatke in dolenjske prašiče. Zakaj bi se pa po teh krajih ne vpeljala domača reja? Izgovor, da po teh krajih ne "ratajo" preseta, je prazen. Ako so ti krajji za vse drugo pripravni, zakaj ne bi bili tudi za rejo plemenih svinj? Potrebna krma se bo že dala predleti, paše pa ni treba. Časovne razmere so take, da treba tudi po teh krajih misliti na domačo rejo. Da se dosedaj niso ukvarjali z njo, to je lahko umeti, saj jim kaj takega ni kazalo. Po teh krajih dobivali so gospodarji po nizki ceni hrvatke in krškopoljske prašiče, in jim je začasna reja nakupljenih ščetincev veliko bolj prijala kakor stalna reja in prijeva mladičev. Dandanes pa so razmere drugačne, in tako je gledati na vse načine, kako bi se kaj več prigospodarilo in lažje izhajalo.

Sicer je pa tudi istina, da je bila domača reja po teh krajih sploh nemogoča, saj ne dobič daleč na okrog nobenega mrjasca. Pri najboljši volji je v takih okoliščinah vsakega še s težko stalo, lotiti se domače reje. Sem in tja so se sicer po prijeli gospodarji tudi po teh krajih že domače reje, a morali so in morajo še sedaj kupovati v to svrho, vbrejene plemene svinje, ker nimajo doma potrebovih mrjascev. Kako težavno je v takih razmerah napredovati z domačo rejo, in kako nerodno je v takem položaju pričeti posamezniku z rejo plemenih svinj, uvidi lebko sleherni, zlasti še, če pomisli, da gospodarji po teh krajih niso vajeni taki reji in jim še popolnoma manjka potrebnih praktičnih izkušenj.

Da se ob takih odnosajih ne more razvijati domača reja, je več kot očividno, in zato je nujož želeti, da se sedaj obstoječe neugodne razmere v tem pogledu izpremeni, in da se s ponkom in odajo potrebovih plemenjakov deluje na to, da se prične reja tudi po teh krajih širiti in vpeljavati.

Upati je, da bodo k temu razširjanju in izboljšanju veliko priporočili poleg ugodne prodaje in trgovine tudi prašičerejni zavodi in v prasičorejne postaje, katere bode osnova na naši kmetiški družbi po izgledu onih, ki delujejo z najboljšim vesebom na Nižjeavstrijskem v prid tamoznji prašičerej. R.

Jutri v tórek tretja Jubilejska predstava.

Zahvala.

Povodom jubilejske slavnosti Nj. Veličanstva je glavni ravnatelj kranjske industrijske družbe g. Karol Luckmann iz svoje zasobne blagajne poklonil 200 gld. za Jeseniske revéze in s av. kranjska industrijska družba je istotako povod te slavnosti podarila 50 gld. fužinskemu gasilnemu društvu in 50 gld. fužinski godbi.

Za ta veledušna darila izrekajo imenovanima svojo zahvalo

hvaležni obdarovanci.

V Jesenicah, dné 3. decembra 1898. (1887)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. novembra: Jožef Melik, kajžarjev sin, 1 leto, Črna vas št. 14, vnetje sapnika.

Dne 1. decembra: Antonija Troha, mestna žogica, 75 let, Karlovska cesta št. 7, ostarelost.

Dne 2. decembra: Marijeta Knez, gostija, 77 let, Cesta v mestni žog. št. 11, ostarelost.

Tržne cene v Ljubljani

dné 3. decembra 1898.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, htl.	10.50	Špeh, povojen, kgr.	6*
Rž,	8.50	Surovo maslo,	83
Ječmen,	7.50	Jajce, jedno	3
Oves,	6.50	Mleko, liter	8
Ajda,	8.80	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	8.50	Teleće	60
Koruza,	6.50	Svinjsko	56
Krompir,	3 -	Kostrunovo	36
Leto,	12 -	Pisanec	45
Grah,	7 -	Golob.	17
Fizol,	8 -	Seno, 100 kilo	180
Maslo,	96	Slama,	160
Mast,	70	Drva trda, 4 □ metr.	650
Speh, frišen,	62	meška, 4 □	480

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Decembr	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
3.	9. zvečer	741.5	1.0	sl. svzh.	miglia	
4.	7. zjutraj	742.6	0.7	sl. sever	miglia	0.0
.	2. popol.	742.8	3.4	sl. jug	skoro jas.	
.	9. zvečer	743.3	0.1	sl. jug	miglia	
5.	7. zjutraj	745.5	-0.5	sl. sever	miglia	0.0
.	2. popol.	745.2	1.3	brezvetr.	miglia	

Srednja temperatura sobote in nedelje 15° in 14°, sa 1.4° in 1.5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. decembra 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 15
Avtirska zlata renta	119 . 95
Avtirska kronska renta 4%	101 . 50
Ogerska zlata renta 4%	120 . 10
Ogerska kronska renta 4%	97 . 70
Avtro-ogrske bančne delnice	915 . —
Kreditne delnice	361 . 50
London vista	120 . 60
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 . —
20 mark	11 . 79
20 frankov	9 . 56
italijanski bankovci	44 . 55
C. kr. cekini	5 . 70

Dně 3. decembra 1898.

% državne sredke iz 1. 1854 po 250 gld.	165 gld. 50 kr.
Orzavne sredke iz 1. 1864 po 100 gld.	197 . —
Dunavske reg. sredke 5% po 100 gld.	130 . 50
emlj. obč. avstr. 4 1/2% zlisti zast. listi	98 . —
akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154 . 75
jubiljanske sredke	24 . 25
Rudolfove sredke po 10 gld.	25 . 50
Kreditne sredke po 100 gld.	202 . —
ramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	561 . —
spiranati rubelji	1 . 27 1/2

Na Najvišji ukaz Njeg. c. in k. apost. Velečastva.

XXXII. c. k. drž. lotterija

za civilne dobrodelne namene tostranske državne polovice.

Ta denarna lotterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima 12 034 dobitkov v gotovem denarju v celotnem znesku 401 800 kron.

Glavni dbitek :

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamči c. k. loterijski dohodni urad.

Žrebanje bode nepreklicno 15. decembra 1898.

Srečka velja 4 krone.

Srečke imajo na prodaj: Oddelek za državne lotterije na Dunaji, I., Riemergasse 7. loterijske kolekture, tobačne trafike, davčni, poštni, brzojavni in železniški uradi, menjalnice itd. Načrte za igranje dobé kupci srečk zetonj.

Srečke se dopošljajo poštne proste.

Ravnateljstvo c. k. loter. dohodninskega urada.

Oddelek državnih lotterij.

(1466—8)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Šivilja

po ceni se priporoča (1865—9)

v Ljubljani, Komenskega ulica št. 16, II

Kaj je polysulfin?

Polysulfin (perilovec) je po natančnih poskusih edino tkanini neškodljivo pravno sredstvo, katero nesnago sumo-tvoro od perila loči in ob enem brez smradu desinfikuje. Cena zavitka 15 kr., odpregi 34 kr. kilo. V trajnosti perila se skaže prištedje. Dobiva se v vseh dobro založenih specijskih prodajalnicah; tovarutško zaloge za Kranjsko imata.

Kavčić & Lillek
v Prešernovih ulicah.

Sveža kurja jajca

in

I ma desertno surovo maslo

se išče.

Potrebuje se na teden 100 jajc in 4 1/2 kile surovega masla. Znesek se poravnava po postrem povzetju — Ponudbe in vzorci pod naslovom: Adam Obertynski, Opatija (Abbazia), vila Habsburg. (1874—2)

Pri ovojem očehodu iz Širov mi ni bilo mogoče pooloviti se od vseh členov pevohga društva, zato še sim pevohemu društvu vedeli napredki in dobro gmotno stanje na vseh ter ce zahvaljujem za lepo očehodnico in hlicem pevohemu društvu „Sora“ vedeli: Na zdrav!

Dača pri Litiji, 27. novembra 1898.

Jošip Bevc
(1881) dečelnici ducat.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da preveznam in izvršujem točno naročila na kavo, čaj, olje, riž, makerone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošljatve v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. krömarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specijalitet, katerih se na deželi ne dobijo, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in rake, svežje sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošljem radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati blago po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurenč.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakrat posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v uici San Frances co štev 6

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dan 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 5 m. po nobni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Leon-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Badejvice, Pisen, Marijine varov, Heb, Francov vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 50 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer — Pribor v Ljubljano d. k. Proga in Trbiž. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega Proga, Francovih varov, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plinja, Budejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzenfeste. — Ob 11. uri 17 m. popoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plinja, Budejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo Curih, Bregenc, Inomost, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzenfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla — Proga in Novo mesto in Kočevje. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. in Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru — Pribor v Ljubljano d. k. in Kamnik. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. ur. 10 m. in ob 9. ur. 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044).

Koncipijenta

začetnika vzprejmem takoj ali po novem letu.

(1806—3)

Dr. Papež.

100 litrov

brinjevega olja